

KREŠTĀN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
VYCHADZAJÚ KAŽDÚ NEDEĽU NA 16 STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok	— — — —	2 zl. — kr.
Na pol roka	— — — —	1 „ — „
Na štvrt roka	— — — —	60 „

Jednotlivé číslo 4 kr.

Zodpovedný redaktor :

Dr. JOZEF JANDA.

*Redakcia a vydavateľstvo : Budapest,
VIII. ker., Józsefkörút 35.*

sem sa majú posielat predplatky, jako i do-
pisy do novin, ohlášky a náhodné reklamácie.
Cena jedneho 5 stĺpcového malého riadku je
10 kr. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Dobrý príklad.

L'udové shromaždenia.

V Stolnombelohrade bolo ľudové shromaždenie, na ktorom kresťanskí občania protestovali proti cirkevnopolitickým zákonom a rozišli sa týmito slovami:

Nech žije ľudová strana!

Ľudová strana až potom sa sriadila a ustrojila v Budapešti. Neskôr i vyslančov poslala do snemu, ktorí z dôvery ľudu boli poslaní, a hercky zodpovedali tejto dôvere.

Teraz už sa otvorily oči liberálom, ktorí už nekríčia, že ľudová strana sa len na ten najkratší čas narodila. Ľudová strana nejestvuje len do tých najbližších volieb. Oh nie! Tie najbližšie volby ju len soslilniť môžu. Toto nezapierajú ani mameluci, ani neodvisliaci.

Lavičiacstvo je potrebné, a síce také lavičiacstvo, ktoré nádej má, že jednúc z dôvery koruny ku kormidlu sa dostane. A veď takým lavičiacstvom je dnes len ľudová strana.

Ľudová strana má svoju istú budúcnosť, pretože ona zo srdca ľudu vyrástla, na ľudových shromaždeniach sa zmáhala, konečne po celej krajine, kde len pôdu má kresťanský duch, sa rozšírila.

Ani jedna strana nestýka sa ľuďom tak husto, priateľsky, ako ľudová strana.

Skladanie rozpočtu, navštevovanie okresov a voličov, prítomnosť ľudových vyslančov pri voľbách tak obecných, ako i stoličných a krajinských dokazujú, že ľudová strana je naozaj ľudovou a či stranou ľudu.

Nápadné je to snád, prečo má uhorský ľud najradšej ľudovú stranu, prečo sa nemôže spriatelit s liberálnou, alebo neodvisliackou stranou?

Nuž jedine preto, lebo uhorský národ ešte nenie pokazený, ešte nenie celkom vyzlečený zo smýšľania kresťanského. On vtedy všade a vo všetkom, tedy i u politických strán hľadá ráz kresťanský. Lenže ktorá strana sa opovážila povedať a verejne vypísať na svoje prápory, že je ona kresťanská?

Ani jedna okrem kresťanskej.

A práve preto ľud jedine ľudovú stranu miluje. A táto ľudová strana aby čím hodnejšia bola lásky ľudu, zvlášte na ľudových shromaždeniach sa usiluje ľud osvietiť, vo viere kresťanskej posilniť, proti liberálnemu zkonosnému smýšľaniu ho posilniť, dobré rady mu dať.

Ponevác ale nie stred je povolaný núkať ľudové shromaždenia, lež vidiek si ich má pýtať, preto prosíme, vrele a vrúčne prosíme ctených privrženčov kresťansko ľudových zásad, aby čím hustejšie sa hlásili o ľudové shromaždenia v ústrednej písarni ľudovej strany.

Takým spôsobom sa najlepšie chystáme k vyslanským voľbám, ktoré na rok isto, snád ale už i toho roku budú. Ľudové shromaždenia ale sú najistejšiou prípravou k voľbám, aby ony prajne vypadly, aby sa moc liberálnych tatárov v čím viacerých okresoch prelomit mohla.

V železnej stolici sriadená bola ľudová strana; a hľa táto stolica šest ľudákov poslala do snemu.

Ktorá strana nenie sriadená, tej dni sú už počítané. Chceme-li tedy zabezpečiť budúcnosť ľudovej strany, musíme ju sriaďiť.

Po všetkých stolicach, okresoch, obciach treba sa sriaďovať, na všetky strany treba zia-dať od sústrednej písarne ľudovej strany shromaždenia, ktoré osvecujú, oduševňujú v smýšľaní kresťanskom soslilňujú ľud; pritom ale i toho sú dôkazom, že ľud ešte i teraz žije a mre za ľudovú stranu, ktorá jedine bojuje za záujmy kresťanstva a ľudu, a nie za mastné hrnce.

Hore sa tedy, bratia, hore do boja. Nech žijú, ktorí naše vyzvanie nasledovať budú. Nech žijú, ktorí nám na pomoci budú vo vydržiavaní ľudových shromaždení. Nech žije ľudová strana a všetci, ktorí sa verejne k nej priznávajú!!!

Hore sa bratia, hore do práce, do boja, nedajme liberálom žiadneho pokoja!

Jožef Zdoliny.

POLITICKÉ CHÝRY.

L'udové shromaždenie

sa vydržuje

11. júna popoludní o pol 3. hodine
v **PODOLÍ** (pri Čachticiach)

pod náčelnikom veľkostatkárom **Zoltánom Zmeškálom** výtečným to vyslancom, ktorý zaháji a zatvorí rečou to shromaždenie. **O volebnom práve** bude rečníť obratný novinkár dr. **Alexander Ernszt**. — **O spolko**ch reční lopašovský farár vysoko vzdelaný **Ferdinand Sándorfi**. Nech žije podoľský pán farár **J. Bieliczky**, že toto shromaždenie sriadil. Nech žijú všetci tí, ktorí mu v tejto veci na pomoci boli. Nech žijú, ktorí ho v tomto nasledovať budú. L'udové shromaždenia vzkriesily nemeckých katolíkov, l'udové shromaždenia vzkriesia aj katolíkov v Uhorsku.

Na sneme Dolných Rakús antisemit Steiner ostro vystúpil proti tomu, že istý viedeňský židovský spolok naplňuje nemocnice viedeňské práce neschopnými židami Poľska, Ruska a Rumunska, následkom čoho chorí kresťania Viedne tam nemajú miesta. A útraty týchto židov, ktorí ani patričnosti nemajú, samé nemocnice musia zakrývať. Liberálom sa až tak čakalo od jedu. Pre hrozný vresk nebolo možno v pojednávaní pokračovať.

Vyšlo šidlo z vreca. Odtrhnime sa od Ríma! — znie heslo rakúskych sociáldemokratov; teraz ale už vyšlo šidlo z vreca, že celá táto bezbožnosť bola podporovaná slobodnými murármi. Hja, keď len čert nespí, a zlý duch v ľudskej koži pokúša ľudí, aby sa odtrhli od tela Kristovho.

Revisia Dreyfussiady je už zariadená. Renneská vojenská súdna stolica bude súdiť v tejto veci. Židovsko-zednárske časopisy v Budapešti div z kože nevyškočia, že najvyšší súd francúzsky tak rozhodnul.

Vo Francúzsku veľký nepokoj panuje preto, že najvyšší súd vypovedal revisiu dreyfussiady. Pri jednej slávnosti baron Kristiani palicou ovalil po hlave predsedu republiky Loubeta. No nevieme, čo to bude, keď príde koncom júna sám Dreyfus do Paríža. Ináče Dreyfus už vo štvrtok sadol na loď.

V nadmihálskom volebnom okrese nevystúpi Vicsmándy, lež gr. Géza Andrásy, ktorému liberáli ponúkli mandát.

Svedomitý popis voličov. V nitrianskych obciach: v Lopašove, Čapore a Cabaji svedomité sú popísaní voličia; zvlášte predseda dr. G. Trstyénszky sa hersky choval v Lopašove a iných obciach piešťanského okresu. Počet voličov sa zdvojnásobil, ba dakde i ztrojnásobil.

Z vyslanca slúžny. Michal Zöldváry, liberál vyslanec krajinský, predseda sa len vzdá vyslanstva a prijme slúžnovský úrad v Dunapataji. No to je tiež čudná vec.

Omilostenie. V Taliansku vypustil kráľ zo žaláru všetkých väzňov, ktorí následkom politických výstupkov a prehrešenia sa proti robotníckej slobode boli zbavení slobody. Následkom tohoto kráľovského nariadenia na slobodu sa dostali aj tí novinkári, ktorých záležitosť na medzinárodnom shromaždení novinkárov bola pojednávaná.

Rakúsko a Uhorsko neznášajú sa teraz veľmi dobre. Každá strana by rada na rováš druhej strany previedla vyrovnanie. Už sa hovorilo, že lebo Thun, alebo Széll musí zažakovať; teraz ale má sa previesť jakési kompromissum, to jest, tak Thun ako i Széll každý má popustiť volačo, aby ani jeden z nich nemusel zažakovať. Ináče Thun, rakúsky ministerpredseda tak sa chová, jako by i veľmi dobre stál. No však uvidíme, jaký koniec vezme pojednávanie tých dvoch vlád; a v neprajnom páde ktorá strana popustí. To je istá vec, že náš staručký vrelemlovaný kráľ mnoho starostí má s tými dvoma krajinami, ktoré sa nevedely doposiaľ priateľsky pokonať.

I ženy môžu byť zvolené za radečov (raditeľky) v grofstvách dľa zákona, ktorý v tieto dni prijal anglický krajinský snem. Čo toľko znamená, že tam už i ženy majú volebné právo.

Krajinský snem nemeckej ríše zaoberá sa teraz pojednávaním robotníckej otázky. V Nemecku je veľmi zakorenená demokracia, ktorá teraz nenie spokojná so zákonným návrhom, ktorý sa snemu predostrel o robotníckych pomeroch a záujmoch; a práve preto ostro vystupuje proti nemu zvlášte na sneme. Cisár je veľkým protivníkom socialistov, preto ale dobrých robotníkov on všade zastupuje, čo neraz dokázal. Keď on privolil, aby sa tento zákonný návrh na sneme pojednával, proti jeho vôli darmo sa usilujú socialisti hatiť pojednávanie tohoto zákonného návrhu.

Krajinský snem.

Snemovňa vyslancov.

2. júna Koloman Széll povedal, že usporiadanie hospodárskych záležitostí s Rakúskom od nového roku ďalej nemôže sa odložiť. Pojednávanie s rakúskou vládou nemalo výsledku. Veľmi ľahko nastane rozehoda pre rakúsku alebo pre uhorskú vládu. Po Kossuthovej reči zas rečníl ministerpredseda Széll, ktorý povedal, že netreba vťahovať korunu do pojednávania. Ako sa usniesol so stranami, tak bude aj pokračovať. Štefan Rakovszky prijal návrh ministerpredsedu, aby do stredy nebolo zasadnutia. Ináče on dôveruje v Széllovi, čo i v mene strany, ktorej je členom, vyslovuje.

Listy Adiny.

Sedemtridsiaty list.

Jeruzalem, v prvý deň týždňa.

Drahý mój Otče!

Akýmže slovami ti mám sdeliť ten preradostný chýr! Ach však len silne klope moje srdce! Ježiš žije! Ježiš z mrtvých vstal! Oh teraz vieme, že je Ježiš synom Božím, na svet prísť majúcim Mesiašom! Oh ako-že som len mohla o tomto pochybovať? Ako-že som len mohla tak slabo veriť? Ako-že som ti mohla písať, že nás oklamal? Ja som ho videla, a on mi odpustil! Nikto nerozumel jeho proroctvo o jeho smrti; a to bolo príčinou toho zúfalstva a nevery. Teraz ale všetko rozumieme. Už sme ho následkom smrti za falošného proroka považovali; a práve jeho smrť sa stala zálohom jeho božstva skrze z mrtvých vstanie. Posledný list na chytre dokončil musím. Spomenula som, že na dvore bol radostný krik. Ja som vybehla z izby. Nevysloviteľnú radosť som sčítala s tvári Marie, ktorá hore schodami bežala. Obejma ma a dakolko slov povedala. Krčovite plakala od veľkej radosti. Nevedela som si vysvetliť jej chovanie sa. Aj hlas Marty som počula. — Čo, čo, čo sa stalo, Marto? — Vtedy zdvihla hlavu Maria a povedala: Z mrtvých, z mrtvých — on vstal z mrtvých! — Kto?? pýtala som sa jej — Pán, náš mocný majster! — Snáď sa ti snivalo, alebo rozum máš pomätený, som odvetila Marii. — Adina, nebudz neveriaca, lež ver. Ježiš vstal. On žije a chodí. Ja som ho videla. Shováral sa s Mariou z Bethanie a aj so mnou! Radujme sa, veselme sa všetci! On je synom Svrchovaného! My sme boli slepi a hluchí, že sme nepochopili, že on zomrel musí, a že dľa svojich slov na tretí deň vstane! Hybaj, nezdráhaj sa! Ponáhľala som sa, sdeliť ti to, a Maria to povedala Petrovi a Jánovi, s ktorými sa vo dverách stretla, a oni — bárs pochybovali — hneď ta bežali, aby sa o veci presvedčili. Hrob prázdny našli. Hybaj, poď s nami! — Medzitým dobehla aj Marta volajúc: Adina, čis počula tú radostnú novinu? — Ale je to pravda? pýtala som sa jej vážne. — Ano, videla som ho chodiť, počula som ho, dotkla som sa ho! Hybaj, aj ty ho budeš vidieť; naložil nám, aby sme jeho z mrtvých vstanie aj učedníkom sdelili. — Vo dverách sme stretli Mariu z Bethanie, ktorá ten chýr sdelila Petrovi, Jánovi, Amosovi a Nikodemovi. Práve sa o ukrižovaní shovárali, keď pribehla k nim s týmito slovami: On z mrtvých vstal! — Teraz sme všetky tri k hrobu bežaly do zahrady Jozefa. Pri bráne mesta sme stretly štyroch vojakov, ktorí strachoplné leteli do mesta. — Čo tak utekáte, či ste zbláznení? — kričal za nimi stotník stráže; — tak utekáte, ako by vás nepriateľ pratal. Povedz, Maria, čo je to? — My sme postály, čo povie ten najmladší z vojakov. — Veru sme sa hrozne nafakali, pane stotniku, ešte sa nám i teraz trasie srdce. My sme strážili hrob pred troma dňami ukrižovaného proroka židovského. Dnes pred východom slnka som sa prechádzal pred hrobom, súdruhovia pri mne ležali. Keď už slábla skvelosť jutnej hviezdy, naraz neobyčajná skvelosť ma obkľúčila, a v povetří som počul veľký šuchot, ako by celé množstvo vtákov bolo priletelo. Na nebi som videl skvelú postavu s kriedlami, biele rúcho mala, skvela sa, ako blesk. Hneď sme mysleli, že sstúpi jeden z bohov; a tak sme sa nafakali, ako nikdy predtým. Keď sme ale videli, že sa táto skvelá bytnosť rovno k hrobu bere, a keď jej nohy zeme sa dotkly, tak sa táto

zatriasla, ako by zemetrasenie bolo. My sme všetci na zem padli, ako by sme boli porážkou traŕení, ani len pohnúť sme sa nemohli. Keď sa ten boh, alebo anjel — neviem, čím bol — dotkol kameňa, ten sa hneď na zem odvalil, a sadol si naň Podobný bol Jupiterovi na trone sediacemu. Naraz sa začal dvíhať aj ten mrtvý na tej kamennej tabuli ležiaci. Ba i hore vstal, chodil. Tá božská bytnosť mu k nohám padla a sa mu klaňala. Ďalej som nič nevidel, lebo bez seba som zostal. Keď som k sebe prišiel, utešeno sa skvel hrob, ľubezná hudba naplnila povetrie; my sme ale išli a neopovážili sme sa ani len obzreť.

Divná to vec! — zvolal stotník — veď som i ja videl skvelosť a aj zemetrasenie som cítil. Lenže ja som myslel, že hrom udrel do Kalvarie. Id a sdeľ Emiliusovi alebo Pilátovi, čos zkusil.

Vojaci potom do mesta bežali, ja som sa ale s Martou a Mariou k hrobu ponáhľala. — No či už veriš, že Ježiš z mrtvých vstal, Adino? — pýtala sa ma Maria z Bethanie. — Oh verím, len kebych ho s tvári do tvári videla, potom už vďačne zomrem. Ako-že vyzera, Maria? — znely moje slová. — Tá istá dobrota ma sedí na tvári — odvetila Maria, — tá i-tá božská vznešenosť, ako predtým. — Ako a kde si ho videla? — som sa ďalej pýtala Marie. — Keď sme s vonnými mastidlami k hrobu prišli, aby sme balsamom natrely jeho telo, hrob bol otvorený, a vojaci ako zabíť na zemi ležali. Na kameni anjel sedel. My sme sa ho ale nebály, lebo jeho pohľad bol taký priateľský, jeho tvár taká nebesko krásna a vznešená. Nemé sme sa dívaly na tú nebeskú bytnosť. — Nebojte sa, dcéry Abrahama — oslovil nás; — viem, koho hľadáte, nazarethského Ježiša, toho ukrižovaného. Nenie tu, z mrtvých vstal, ako predpovedal: ejhľa miesto, kde ležal pan života, ktorý nad smrťou zvíťazil. — Potom sme bližšie pristúpily a videly sme, že je hrob prázdny, a utešená skvelosť je okolo neho. Idzte a povedzte učedníkom jeho, že z mrtvých vstal a že ich predíde v Galilei, kde ho vidieť budú o dakolko dní.

Po týchto slovách anjela — vpravda ďalej Maria — strachom a radosťou naplnené sme bežaly do mesta, aby sme to dľa vôle anjela zvestovaly učedníkom. Keď sme ale prišli k bráne zahrady, ja čo posledná pred sebou som videla Ježiša. Zľakla ale i radovala som sa a ticho som postála. Zdrav buď, dcéro Izraela! — riekol — neboj sa, ja žijem, bár som zomrel! Prv som musel zomreť, abych mohol z mrtvých vstať, abych každého, kto vo mne zomre, vzkriesil k večnému životu. Idz, Maria, povedz matke a priateľom mojím: Petrovi, Jánovi a Lazarovi, že som z mrtvých vstal a s tebou sa shováral. Ejhľa moje prebodnuté ruky, abys ma poznala! Neboj sa! Ja som vzkriesenie a život! — Ja som mu k nohám padla a klaňala som sa mu. Keď som hore pozrela, už zmizol. Ostatné ho nevidely. Potom sme sa veľmi ponáhľaly; no dakolko nastrašených vojakov nás predsa predbehlo. Tito vojaci v rozličnom smere utekali. Ale pozri len k hrobu — hovorila ďalej Maria — blízko musí byť. — K samému hrobu sme prišli, ale nikoho sme nevidely. My sme predbehly Petra a Jána, ktorých pristavili pri Joppejskej bráne. A veď po kratšej ceste šli. Lenže brána nebola otvorená. Pri hrobe sme tedy nikoho nenašli. Ani na kameni nesedel anjel. V hrobe sme útlu skvelosť videli. Keď sme ale ešte bližšie prišli, dvoch bielych anjelov som tam zazrela. Na každom konci mramorovej tabule stál jeden. Zľakly sme sa týchto nebeských bytností. Ja som na ten odvalený kameň klesla, a ani som sa nepohla. Nebojte sa, dcéry Izraela — povedal nám je-

den anjel — ten, koho hľadáte, žije a už nezomre nikdy! Vstal z hrobu, do ktorého ho jeho vôľa uložila; ponevác Ježiš je na veky pánom smrti a pekla! Idzte a povedzte jeho učedníkom, že ich čaká v Nazarethe v dome matkynom pri mori. — V tom zmizli anjeli. Lenže v tejže chvíli prišli sem Peter a Ján. Videli, že je kameň odvalený. Ján zbadal, že sú v hrobe svinuté plachty, do ktorých Ježiš zakrútený bol, tak tiež aj šatka, ktorú mu na hlavu dali. Peter dnuka vošiel a všetko preskúmal. Teraz sa už i s Jánom presvedčil, že Kristus z mŕtvých vstal. My sme im povedali, aby šli do Galilee, kde sa sidu s Ježišom dľa slov anjela. Aj ja som sa k nim s radosťou pripojila, abych zvestovala tú radostnú udalosť Marii, ktorá ani nevykročila ešte z domu, kde ju žiaľ nad smrťou syna do postele bol uložil. Maria z Bethanie v zahrade zostala, mysliac si, že je Ježiš ešte v zahrade. Keď sedela na schodoch hrobu, od radosti vylievajúce slzy, zrazu počuje kroky. obzre sa a vidí jedného chlapa pred sebou. To bol Ježiš. Maria hneď mu padla k nohám, ktoré objal checla, Ježiš jej ale povedal: Netýkaj sa ma, Maria, lebo som ešte nevyšiel hore k Otcovi. Povedz ale Lazarovi, bratom mojím a matke mojej, že zanedlho hore pôjdem k môjmu a ich Otcovi, k môjmu a ich Bohu. — Potom zmizol Ježiš. Maria ale všetko sdelila nám a učedníkom. A zas sme všetci verili, že je Ježiš Mesiašom. Však sme len nevyslovnú radosť cítili. Kto by ale vedel opísať, Drahý Otče, prekvápenosť a zronenosť Kajfáša a náčelných kňazov? Strážcovia vojaci po rozličných cestách bežali do mesta. Kade len šli, všade vykrikovali povest o tom veľkom zázraku vzkriesenia Kristovho. Kajfáš vyskočil z postele, keď počul následkom tej povesti vzbudený krik. Sluhovia mu hneď oznámili: Ježiš rozhodil svoj hrob a vstal! — Kajfáš zbledol, ako stena. Lenže hneď mu čosi napadlo. Keď videl tých 3—4 vojakov, ktorí tade utekali, zavola ich k sebe. Všetko mu podrobne museli rozložiť. Ich reč sa úplne srovnávala. Tedy nemohli luhaf. Keď ten starý stotník rozprával o tom zázraku Pilátovi, tento takto zvolal: Naozaj Boha sme ukrižovali, ako som myslel! Prekliaty som! Potom sa utiahol a zamkol do svojej izby, a ešte doposiaľ sa neukázal. Neje, nepje, lež len smúti. Kajfáš poradu držal s kňazmi, a keď im ten zázrak i ten stotník sdelil, videli, že udalosť vzkriesenia sa nedá zapierať. — Kto ho videl živého? pýtal sa hlavný kňaz. — Ja som ho videl — odvetil stotník — videl som jeho prebodnuté ruky, nohy, a keď vedľa mňa šiel a západný vietor mu zdvihol šaty, videl som aj ranu na boku. Žije a úplne silný je — To sa ti len tak zdalo — odvetil Kajfáš. Hybaj sem, shovárajme sa múdre o tejto veci.

O dakoľko minút opustil stotník palác hl. kňaza, za nim šiel gibeonitský sluha, ktorý niesol v nádobe množstvo perských dukátov. A od tej doby každému hovoril, že on len ducha videl; a učedníci ukradli telo Ježiša, zakiaľ stráž spala. Aj vojaci sa nechali podplatiť a to isté rozširovali. Lenže ešte aj nepriatelia Ježiša ťažko uverili túto falošnú povest. Dobre povedal vzkrieseniu Ježiša veľmi tešiaci sa Emilius:

Keby tá stráž miesto hľadania bola spala, dľa vojenských zákonov všetci tí vojaci by smrť zaslúžili. Jestli zatiaľ, zakiaľ oni spali, ukradlo sa telo Ježiša, znovu by zaslúžili smrť, že neprekazili krádež. Prečo ich nenechal uväzniť Pilát, je-li to pravda, čo hovoria? Lebo Pilát dobre vie, že to nenie pravda. On je o tom presvedčený — lebo však potajomne viac vojakov sa vypýtal, ktorí mu povedali, že Ježiš rozhodil hrob, anjeli odvalili kameň bez porušenia pečate, čo sa nemohlo

stať bez zázraka. Ba v dome zákonov i to sa hovorí, že Pilát i videl Ježiša. Pravdepodobne vtedy sa mu zjavil Ježiš, keď vyšiel zo siene zákonov, lebo zbadali, že zbledol a zhákol sa, mluviť chce tam, kde nikto nikoho nevidel. Preto netrescú vojakov, ktorá okolnosť je najlepším dôkazom toho, že Ježiš nebol ukradnutý, lež vzkriesený. A potom keď tí vojaci spali, ako-že mohli vedieť, že sa krádež stala, a že ju práve učedníci previedli.

Vidiš. Drahý Otče, Kajfáš nedocielil veľa tým podplácaním. Emiliusom uvedené dôvody dostačia, aby človek uveril, že Ježiš z mŕtvých vstal. A ja bych to verila, kebych aj nebola videla Ježiša. A potom veľa tisíc ľudí vyšlo k hrobu Ježiša, a tí všetci to isté tvrdia. Priateľ a nepriateľ tvrdí, že od človeka by to nevystalo, aby odvalil kameň a predsa neporušil pečat. A potom k odvaleniu kameňa aspoň štyria ľudia by boli potrební, a to telo nebol by mohol nikto tak odniesť, aby sa stráž neprebudila. Drahý Otče, zabudniže, že som jednúc nevríaca bola. Ver teraz so mnou v Ježiša, čo syna Boha, vykupiteľa Izraela a nesmrteľného Krista prorokov.

Tvoja verná dcéra

Adina.

Osemaťrisiaty list.

V Bethanii, v dome Marty a Marie, mesiacom po veľkej noci.

Drahý a Ctený mój Otče!

Veľmi mi je ľúto, že následkom všelijakých prekážek ešte vždy nemôžeš prísť do Jeruzalema. Nádej mám ale, že očakávané karavány zanedlho prídu do Gazy, abys mohol s nimi do svätého mesta prísť. Teraz sme v Bethanii, na rozkaz Piláta sme opustili Jeruzalem, kde nás nahnevani židia prenasledovali. Tu zostaneme, zakiaľ sa neutíši nenávisť židov. Keby teraz mal prísť, pridť tedy do Bethanie. Prosím Boha, abych ja v dobrom zdraví mohla k srdcu pritisnúť. Veru v šťastlivej dobe som sa ja dostala do Judska. Spomni, Drahý Otče, na všetky tie veci, ktoré si sa dozvedel z mojích listov, a odpovedaj mi na tieto otázky: Či to nebol syn Boží? Či to nebol dávno očakávaný Mesiaš? Keď nie, teda kto to bol? Kto je ten, pri ktorého narodení anjeli mali prácu, nad ktorým postála mimoriadna hviezda, ktorému sa klaňali celé ľudské pokolenie zastupujúci mudrci od východu Schapha, syn Chama z Egypta, Balthazar, syn Sema zo Syrie, a Thoropha, syn Japheta z Grécka. Kto je ten, pre ktorého Herodes toľké deti nechal usmrtiť v Bethleheme? Kto je ten, ktorého Ján Krstiteľ beránkom Božím nazval, ktorý sníme hriechy sveta? Kto je ten, pri ktorého krste sa otvorilo nebo, nad ktorého sostúpil Boh v podobe holubice, a ktorému povedal Boh: Toto je syn mój milý; Kto bol ten, ktorý utíšil puhým slovom more, uzdravil puhým slovom toľkých nemocných, navrátil chromým údy? Kto bol ten, ktorý vskriesil syna najmskej vdovy a iných, vyhnal diablov v ľudí; odovzdal moc činenia zázrakov učedníkom! S trochu chleba a s dakoľkými rybami nasýtil raz 4 tisíc, druhý raz 5 tisíc ľudí: už raziacemu Lazarovi navrátil život a zdravie; nikto ho nemohol obviňovať v hriechu; ba i po ukrižovaní jeho uznal Pilát, že bol nevinným. Pri jeho smrti zatiahlo sa nebo, skovalo sa slnko, zem sa triasla, mŕtvi vzkriesení boli. V tretí deň z mŕtvých vstal a zjavil sa nám mnohým. Či on tedy nenie Kristom? Oh čítajže proroctvá o Mesiašovi, a uvidíš, že je on

Kristom Izaiáš povedal, že Mesiaš bude človekom trápenia, ktorého opovrhnu a zavrhnú ľudia, uväznený bude, hrob svoj u boháča najde! Všetci len dobre rozumiem teraz tieto prorocktá! Vyplnili sa ony všetky! Keď o srúcaní chrámu činil spomienku, ktorý on na tretí deň vystaví, vtedy o svojom tele mluvil. Aj Dávid predpovedal jeho vzkriesenie: Nenecháš dušu moju v pekle a neodovzdáš svojho svätého porušeniu; a preto moje telo v nádeji bude odpočívať; aj vyšetrovanie u Piláta, Herodesa a Kajfaša predpovedal David: Zemskí kráľovia horestanú a panovníci sa sídu proti Hospodinovi a pomazanému jeho; kto ale v nebi bydlí, vysmeje ich reknúc: ty si môj syn, dnes som Ťa splodil. Srovnaj 22. žalmu so slovami Krista na kríži: Bože môj, Bože môj, prečo ma opustil; oď slova do slova sú ony tam predpovedané. V tomže žalme (8. v.) i tieto slová stoja: Všetci, ktorí ma vidia, posmievajú sa mi; ošklebujú sa a hlavami potriasajú riekajúc: Dúfal v Hospodinovi, nech ho vyslobodí. Do prachu smrti si ma položil.

Tedy predpovedané bolo, že Mesiaš bárs kráľom bude, opovrhnu a zabijú ho. V tomže žalme i to je predpovedané, že zlostní ľudia prepichnú ruky a nohy jeho. Slovom z prorocktá sa môžeš presvedčiť, že Ježiš prorokmi predpovedaný Mesiaš; jeho uponíženie, prenasledovanie a smrť sú tiež dôkazom toho, že je on synom Svrchovaného. Oh však sme len zaslepení boli, že sme len po jeho vzkriesení ho uznali za Mesiaša. Teraz už vidíme, že to všetko, čo on len podstúpil, dľa proroka sa muselo stať. Oh Drahý Otče, otvor oči svojho ducha a uznaj ho aj ty za Mesiaša pokolenia Abrahama s Bohom. On sám je kňazom, jeho telo je obetou, kríž je oltárom, pre ktorý nebo bolo chrámom. Obety od Adama jeho predobrazovali. — Všetci len divné toto všetko, Drahý Otče! Hovorí svojim učedníkmi, že nezadlho pôjde do neba, kde budú jeho poddanými tí ľudia, ktorí ho milovali a jeho príkazy zachovávali. To je krajina sviatosti. Káže, aby on bol považovaný za obetu za naše hriechy donesenú. Jednúc si povedal, že pred Mesiašom musí prísť Elias. Ježiš povedal židom, že Elias už prišiel, ale ho nepoznali, tak nakladali s ním, ako sa im páčilo. A týmto Eliasom — jako Ježiš povedal — bol Ján. Lebo sila a duch Jána bol ten istý, jako sila a duch Elias. Dľa skutkov poznáme človeka. Ty sa ma snáď pýtaš, kde vystaví Ježiš tron Davida a bude na veky žiť.

No nie v zemskom Jeruzaleme. Jeho kráľovstvo je v nebi, ktoré on svojim priateľom pripravil. Lenže doňho sa môže vojsť len cez bránu smrti. Jeruzalem je len hmotným obrazom toho nebeského kráľovstva. Ježiš mi po vzkriesení všetko vysvetlil, a aj iné podivné a radostné veci mi sdelil. Od jeho vzkriesenia už uplynuli štyri týždne. A videli ho nielen učedníci, lež aj iní premnohí priatelia jeho. V siedmy deň verejne dřišiel do Nazaretha. Učedníci a známi ho nielen videli, ale aj jeho rany obdivovali. Povest o tomto sa čo chvíľa po celom okolí rozniešla. Nadprirodňá vážnosť a skvelosť ho delí od ostatných ľudí; Matka jeho je vždy pri ňom. Že on opravdivé telo má, to už i z toho vysvitá, že jedol a Tomášovi ukiazať svoje rany, aby sa rukou o nich presvedčil. Premnohým sa on ukiazať po vzkriesení. Sotva je takej veci, o ktorej by židia v takej miere boli presvedčení, jako o vzkriesení Ježiša. Že Ježiš naozaj z mrtvých vstal, už i z jednanja apoštolov vidno, jako aj Amos presvedčil o tom mudrea Farizea Abrahama. Učedníci zapreli Ježiša a utiekli od neho, tajili, že by ho boli kedý videli. Oni sa nielen báli ale aj hanbili, že sa nechali

zviest od neho. Oni boli rovní, poriadni a statoční ľudia; a preto sa stali učedníkmi Ježiša, lebo aj uňho nachádzali tú istú rovnú statočnosť. Pri smrti Ježišovej až veľmi citili, že ich múdri ľudia na posmech budú mať, a preto len na to hľadeli, aby sa čím skorej mohli utiahnuť do svojich galilejských chýž. Žiadali si, aby meno nazaretského Ježiša nikdy ani spomenuté nebolo pred nimi. — Lenže čo vidíme už od týždňa, odkedy vzkriesenie Ježiša na všetky strany je známe? Ti, ktorí od hanby skrývali sa pred svetom, teraz sa smele pripojili k svojmu Hospodinovi, ktorý im odpustil. Všade idú za ním, ešte i do Jeruzalema, zkadial nedávno zutekali. S obnovenou silou a odúševnenou tvárou chodia jako sluhovia nie padlého kráľa, lež pána neba i zeme.

Dnes sú v Bethleheme v Davidovej zahrade, kde sa každodenne slávnostne schádza s učedníkmi, ktorých poučuje o sláve kráľovstva Božieho a vysvetľuje im všetky prorocktá, ktoré sa naňho vzťahovali. Ján povedal, že moc Ježiša a slávu jeho kráľovstva len ten je v stave rozumef, kto jeho vysvetľovanie počúva. Povedal nám — znely slová Jána — že je on prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi. Svojou smrťou smeril Ovocia; jeho smrti účastní budú nielen synovia Abrahama, ale aj pohani. Základ môjho kráľovstva — znely jeho slová — je v srdciach ľudí; samé kráľovstvo ale je v nebi, kde na veky potrvá. Môj hrob je jeho bránou, kto chce ísť za mnou, nasledovať ma musí. — Na to sa ho Tomáš pýtal, kam chce ísť a po akej ceste? Akože má opustiť zem, keď už viac nezomre? — Po nie mnohých dňoch sám ho uvidíš — odvetil Ježiš. Ako som ja z mrtvých vstal, tak vstanú z mrtvých všetci, ktorých mi Otec dal, a týchto, ktorých vzkriesim, so sebou pojmem na tú cestu, po ktorej pôjdem. Kde som ja, tam aj oni musia byť na veky.

Ejhla krátky výťah slov Jána o Ježišovi, synovi Božom a jeho kráľovstve. Už dost vieme, aby sme v Ježišovi dôverovali. My vieme, že je uňho všetka moc, každého spasi, kto v ňom verí; obety chrámu musia konec vziať. Pravda, sa nedivíš nad tým, Drahý Otče, že židia sa neopovážia mu dačo zlého činiť. Jeho prítomnosť sta kliatba tlačí v Judei všetkých tých, ktorí by sa ho báť mali; dobrodením je ale pre tých, ktorí ho milujú. V minulý týždeň šiel Pilát do Bethela, popredku ale skúmateľov poslal, či nenie Ježiš na tej ceste, kade on má ísť. Kajfáš na dakoľko dní do Jerichova mal ísť, keď počul, že aj Ježiš je s učedníkmi na tejže ceste, hneď sa obrátil k Luzu, aby sa nestretol s Ježišom. Brány Jeruzalema sú stále zavreté, lebo sa boja, že by Ježiš do Jeruzalema mohol vniš. Kňazi myslia, že Ježiš pride s veľkým zástupom prirvencov a vydobyje Jeruzalem. No a to je veru istá vec, že keby jeho kráľovstvo z tohoto sveta hole, vela ľudí by sa pripojilo k nemu, a on by sa stal pánom Judska. Lenže jeho kráľovstvo je tam hore; a tí, ktorí v Jeruzaleme bývajú, len pomocou trápenia a uponíženia cez bránu smrti sa ta môžu dostať.

Teším sa, lebo v poslednom liste vraviš, že o 14 dní prideš. Oh kebys tu bol býval teraz, Ján by Ťa bol zaviedol k Ježišovi; lebo — ako Ján tvrdí — nebude tu už dlhó Ježiš. Kam pôjde a ako odide, to nikto nevie. To je istá vec, že sa dačo veľkého stane. Teba milujúca dcéra

Adina.

Deväťatridsiaty list.

V Bethanii, v štyridsiaty deň po vzkriesení.

Drahý môj Otče!

Ruka sa mi trasie, sotva som v stave písať, veľkú udalosť ti mám opísať. Spomenula som už, že Ježiš zas shromáždil svojich učedníkov. Vysvetlil im všetky pravdy, ktoré sa rozprestrú po celom svete. V štyridsiaty deň, Drahý Otče, včas ráno odišli z domu Maria a Lazar. V predošlú noc ale ani sme len oko nezamúrili, všetci sme poslúchali Ježiša. — Pane, kam pôjdeš? pýtala sa ho Maria. — Hybaj a vidz, odvetil jej Ježiš. Vidzte, kam pôjdem; kde som ja, tam aj vy musíte byť, a každý, kto vo mne verí. — Pane, k obedu príď k nám, a zostaň u nás, zakiaľ slnko bude páliť — zvolala Maria. — Maria — odvetil Ježiš — ja idem do domu môjho Otca. Tam budeš jednú aj ty bývať, v takom byte, ktorý nenie ľudmi vystavený. Hybaj so mnou a vidz cestu. Ja som najprv vstúpil na ňu cez pokúšenie, trápenie, smrť a vzkriesenie. Tak musíš aj ty za mnou ísť, a všetci, ktorí ma milujú. Smrť je bránou večného života pre mojich priateľov.

Po týchto slovách šiel Ježiš na výsok bethanský, neďaleko ktorého bol Lazar pochovaný. Za ním sme šli: Lazar, Maria, Marta, moja tetka Maria, ja a i jeho učedníci. Neskôr sa k nám pripojilo asi 500 iných, ktorí úfali, že počujú od neho ešte dačo o budúcom živote. Modliť sa ide na vrch — povedal jeden učedník jeho. — Nie — odvetil Peter — od vzkriesenia sa nemodlí, ako predtým. Už sa nemusí modliť za seba, keď prevládal hriech, diablo, smrť, hrob a svet. — Tuším veľký zázrak chce učiniť — povedal mi Tomáš, medzi čím úctyplne sa díval na Spasiteľa, ktorého tvár taká skvelá bola, ako jednú tvár Mojžiša na hore Sinai. — Ach, taká je tvár jeho, ako pri premenení! zvolal Ján. Až teraz som zbadala, že som ti ešte nič nepísala o premenení Ježiša, ktoré mi Ján nasledovne opísal: V istom čase šiel náš majster do Filip-Cesaree, kde učil učedníkov a ľud. V šiesty deň vyšiel z mesta. Nikto nebol s ním, len Peter, Jakub a ja. Zaviedol nás na vrch neďaleko ležiaci. S tvári sa to dalo sčítať, že čosi veľkého sa chystá. Keď sme na vrch vyšli, postáli sme a dívali sme sa naňho. K nebu oprel zrak, tvár sa mu premenila, nebeská skvelosť ho obkličila; rúcho jeho belšie bolo od snahu. Od prekvápenosti nemohli sme ani len prehovoríť. Naraz prišiel Eliáš a Mojžiš a shovárali sa s ním. Tento zjav nás k zemi pritisol. Triasli sme sa a nevedeli sme, čo budú títo proroci činiť. Do času sme na zemi ležali, naraz ale opovážili sme sa hore pozrieť. Lenže vtedy už len sám bol náš majster. Zkrikli sme od radosti, on nám ale naložil, aby sme mlčali, zakiaľ z mrtvých nevstane. My sme vtedy nerozumeli slová jeho, teraz ale už všetko rozumieme! — Ejhľa slová Jána! Lenže vráťme sa už k svojmu predmetu.

Keď Ježiš vyšiel na ten vysoký breh, sám stál na jeho vrcholci; my sme sa neopovážili k nemu ísť. Lebo viac sa skvel, nežli slnko, od blesku jasnejšia bola jeho tvár. Ján bližšie šiel k nemu a na kolenách so sopnutými rukami čakal, čo sa bude diať. Už dňom predtým mu sdělil Ježiš svoj úmysel. S radosťou a žiaľom sa díval na svojho majstra. Zástup ľudu nevedel, či má ujsť, alebo na vrch vynst, taký dojem činil naňho Ježiš. Nebo bolo úplne jasné. Konečne prehovoril Ježiš k učedníkom: So mnou ste boli v trápení, vidzte teraz moju slávu a odmenu, ktorú mi doprial Otec. Dnes vás opustím, pôjdem k Otcovi môjmu a vášmu. Idzte, učte

a krstite všetky národy v mene Otca, Syna i Ducha svätého; zapamätajte, že som s vami všade do konca sveta. — Potom vystrel na nich ruky a požehnal ich. My sme všetci na zem padli, aby aj nás požehnal. Potom k nebu pozrel reknúc:

A teraz, Otče môj, osláv ma s tou slávou, ktorú som mal u teba prv, nežli bych bol na svet prišiel. — Po týchto slovách sme hore pozreli a videli sme, že sa pomaly dvíhal k nebu, ruky vystreté mal k požehnaní. Čím vyššie bol, tým sa viac skvel. Mlčky sme sa dívali za ním a všetci sme klačali. Naraz sa mimoriadne jasný oblak zjavil, ktorý ustavične rástol, naraz vyšiel z neho jasný zástup anjelov, ktorí obkľúčili Ježiša, ktorého sme viac ani nevideli. Nádejou sme boli naplnení, a predsa sme pochybovali, či ho ešte uvidíme. Naraz sostúpili dvaja anjelia a oslovili učedníkov: Galilejskí mužovia, čo tu stojíte, dívajúc sa na nebo? Tento Ježiš, ktorý teraz od vás bol vziaty do neba, zas tak príde, ako ste ho videli do neba odísť! — A keď to povedali, zmizli.

* * *

Drahý môj Otče! Však len utešeným zjavom bolo nanebevstúpenie Ježiša. Kto-že by to mohol hodne opísať. Predsa je to opravdivá a skutočná udalosť. Keď na zem prišiel, opovrhli ho ľudia a zle s ním zachádzali, sta zločinca ho zbavili života. A aký koniec vzalo toto všetko? Za nás zomrel, zmrtvých vstal k večnému životu; anjeli mu slúžia; 500 ľudí ho videlo do neba vynst. Anjeli ho sprevádzali do neba, kde sedí na pravici Svrchovaného.

S touto veľkou prípadnosťou vzal koniec zaujímavý a značný život Ježiša. Jeho nanebevstúpenie dokazuje, že od Boha prišiel, a že Boh všetko potvrdzuje, čo on na zemi učinil. Keby jeho učenie nebolo bývalo pravé, nebol by ho Boh do neba prijal. Tedy všetko, čo Ježiš učil a o sebe povedal, musí byť čistou pravdou. A tak musíme veriť, že do jeho kráľovstva môžeme sa dostať len skze uponíženie, trápenie, smrť a vzkriesenie, ako on. Jeho kráľovstvo nenie z tohoto sveta. Lež je ono v nebi. Tam je mu už dobre, okolo neho prespevujú anjeli. Však už David predpovedal: Boh vesele šiel hore, do neba vstúpil!

Tedy nepochybuj ďalej, Drahý Otče. Ježiš dľa ľudskej prírody je synom Marie, dľa božskej prírody je synom Božím. Toto spojenie je nepochopiteľné. Tu len viera je potrebná. Nemôže zahynúť, kto v ňom verí a ho nasleduje. Na seba vzal naše hriechy, aby nás svojou krvou očistil.

Lenže všetko ti nemôžem opísať, Drahý Otče. Keď prídeš — ako som s radosťou počula — na začiatku budúceho týždňa sem, všetko ti sdělím, čo učil a činil Ježiš. Nepochybuj o tom, že je on Mesiašom. Nezdrahaj sa ho uznať. On je stredom prorokov, Mojžiša a zákona. On je svetu slúbeným vykupiteľom, ktorý všetko mal napraviť. Úcta, moc, sláva, panovanie buď mu na veky!

Tvoja poslušná dcéra

Adina.

Koniec.

BESEDNICA
Leto.

Pozri, synu môj, kamkoľvek,
 Všetko jasá v radosti
 Milého leta, a človek
 Žije v samej sladkosti:
 Za tie leta radosti
 Chváľme Boha z vďačnosti.

Celá príroda sviatkuje
 Plášfom kvetu odená,
 Hora, lúka, niva tu je
 Skvestom leta zdobená:
 Za tie leta radosti
 Chváľme Boha z vďačnosti.

Dobré leto peče, varí
 Pokrmy a nápoje
 Pre nás, aj sa mu to darí
 Všetko pekne, ako je.
 Za tie leta radosti
 Chváľme Boha z vďačnosti.

Věul sa dobre usilujme
 Sbíerať leta plodnosti,
 Neunavne shromažďujme,
 Čo potrebné k živnosti.
 Za tie leta radosti
 Chváľme Boha z vďačnosti.

Kvetmi čností zakvitajme
 V jare nášho prvenstva,
 V lete žítia donášajme
 Skutky milosrdenstva.
 Za tie leta radosti
 Chváľme Boha z vďačnosti.

Bez Boha.

Obrázok z rodinného života sociáldemokratov.

Cez jednu najchudobnejšiu ulicu predmestia K. čupkala istá stará babička, jednoduchá a skromná to pani dedinská, ktorej celý zovňajšok prezradzoval, že sa vo veľkom meste nie priam dobre cíti. Skoro pred každým domom ostala stáť, utrela si svojim starosvet-ským, barevným ručníkom kapesným, od staroby, alebo snád od mnohého plaču zakalené oči, a pokúsila prečítať číslo domu.

Konečne zdala sa najšť, čo hľadala. Pred jedným veľkým domom, stavaným z ohromných kvadrov, za-

stala, poznovu sa presvedčila, či sa srovnáva číslo 165, a potom cez otvorenú bránu vkročila do dvora, na ktorom nepočítne dievky sa hraly. Jedna mladá, červeno-vlasá a hodne zaopustená žena bola praním zamestnaná. K tejto sa obrátila stará pani, s poníženou otázkou, či tu nebýva istá rodina Sander.

„Sander? Sander?“ opätovala práčka bez toho, že by oči od svojej roboty zdvihla, „oh, áno, rozpa-mätám sa, tí bývajú v zadnom stavaní na treťom poschodí v prvých dverách na Iavo.“

Stará pani poďakujúc sa, prešla dvor a s veľkým namáhaním išla hore schodami. Bola to len farcha staroby, ktorá ju hatila v kráčaní hore schodmi, alebo snád tajomný ziaľ obťažoval jej srdce? Či jedine teplo jarného dňa vypúdilo pot na jej tvár, ba či snád neboly to kropaje potu úzkosti, ktoré sedely na jej vrázkovitom čele, keď konečne vyšla hore a na polozatvorené dvere zaklopala?

Napokon, keď žiadna odpoveď neprišla na klopanie, odhodlane vkročila do priestrannej kuchyne, ktorá sa vo veľkom neporiadku nachádzala. Starenka prikročila ka dverám zdánlive bydliacej izby rodiny a trasúcim prstom zaklopala na ne.

„Voľno!“ znela odpoveď ženského hlasu.

Sotvaže otvorila starenka dvere, hneď jedna bladá, mladá žena, ktorá doteraz pri koliske chorého dieťaťa sedela, v ústrety jej išla a s výkrikom: „Ježiš, Maria, ty si to, matko!“ podala jej ruku.

„Konečne, konečne!“ stonala starenka a medzitim plačúc obejmula dcéru. „Milosrdný Bože! V takomto stave fa musím najšť! Anežka, ty moje jediné dieťa!“

Dlho sa držaly obejmuté tie dve ženy, a ich slzy spolu tiekly dolu; potom dcéra priviedla matku ku stoličke, ponúkla ju sedením, padla pred ňou na kolená, skryla svoju uplakanú tvár do jej lona a vyrozprávala dlhú smutnú udalosť, deje poblúdeného srdca, udalosť, ktorá tak smutná a srdce prenikajúca bola, že starenka dlho nenašla slova, ktorým by bola mohla potešiť pred sebou klačiacu dcéru, ale len bez slzy suche oči ku nebesám pozdvihla a odtiaľ prosila milosrdenstvo Božie pre jej nešťastné dieťa.

Láskavý čitateľ nech nežiada, aby sme mu všetko vyrozprávali, čo sa nešťastná mladá žena v tej smutnej hodine svojej matke vyžalovala. Niekoľko slov dostačí, aby sme celú tú smutnú udalosť v hlavných ťahoch poznali.

Anežka bola jediná dcéra istého malého, dedinského remeselníka, mladá, krásna a plná života. Ešte nebolo jej ani 20 rokov, keď už mala pyťáča v osobe Petra Sandera, istého mladého stolára, ktorý za čas u jej otca pracoval a potom sa presťahoval do susedného mesta, odkiaľ ju častejšie navštivoval a konečne od rodičov si ju žiadal za manželku. Otec nenachádzal nič proti mladému človekovi, ktorý bol veľmi usilovný a zručný robotník; matka ale z hodnoverného prameňa

K.

sa dozvedela, že je on nezaboh a sociáldemokrat. Ona upozornila na to svoju dcéru, a táto zase vyžalovala svoj bôl pred ženichom. Ale ženich vedel z hlavy nezkúseného mladého dievčata tieto myšlienky chytrou vyhnať a po každý raz jej priniesol z mesta pekné dary; tak pekne, sladko a lichotivo vedel vyprávať, že v srdci mladého dievčata zvíťazila náruživá láska, ktorá, ako známo, je slepá, a ani láskavé prímluvy matky, ani vážne napomínania duchovného nemohly odviesť zaslepené dievča od tejszej lásky.

Za jedného pekného dňa Anežka zmizla. Nikto nevedel, kam sa podela. Po 14. dňoch obdržali zarmútení rodičia list z mesta K., odkiaľ ich dcéra upovedomila, že sa jej dobre vodí vo veľkom meste, a že za krátky čas si ju Pietor vezme za manželku. Dovoľenie už obsiahli, a i deň sobášu je už určený. Vec prirodzene veľký zmätok zapríčinila v malej dedinke, zlé jazyky pomlúvaly mladé dievča, a rodičia skrze prenáhlený krok svojej dcéry do takého ťažkého položenía prišli, že konečne privolili ku sňatku ich dcéry so sociáldemokratom. Občiansky sobáš dľa zákona sa previedol, o cirkevnom sobáši ale mladoženích nič nechcel počuť. Všetky nahovárania so strany rodičov nevesty ostaly bez výsledku, a až keď už bolo neskoro, sa otvorily oči úverčivých ľudí. Za čas otec i matka vzájomne si výčitky robili, potom ako i ostatné, tak aj túto vec zabudli. Rodičia uspokojili si svedomie s tou bezvýznamnou výhovorkou, že sa v c už i tak nedá preináčť, a dcéra písala list za listom, že sa jej dobre vodí, že je spokojná vo veľkom meste, kde je veľa živší život, nežli v nudnej dedine.

No, šťastie netrvalo dlho. Prvé dieťa zomrelo hneď po narodení; choroba učinila muža na dlhý čas neschopného ku práci; následkom toho chudoba, žiaľ, starosti a bieda vtiahla do príbytku mladých manželov. Ruže krásy mladej ženy vädly, a v tej istej miere mizla i láska manžela ku nej. Druhé dieťa prišlo slepé na svet, a z toho predtým usilovného robotníka, následkom rodinných trápení stal sa márnokratný opilec, ktorý mnoho rečnil na sociáldemokratických shromaždeniach, po krémách politisoval, vyrobené groše márnil a svoju rodinu nechať hynúť — veci, ktoré sa daly predvidieť pri takomto manželstve. Bez Boha bolo uzavreté, preto nebolo na ňom požehnanie nebeskej ochrany; nešťastie za nešťastím stihalo zaslepených manželov a už v tretom roku ich spolužitia po druhý raz sa zjavila smrť v ich rodinnom hrbe, a odtrhla od rodičov i druhé dieťa. Tretie bol čarokrásny chlapček; zdalo sa, že sladký a nevinný úsmev chlapčeka zase spojí rozdvojené srdcia rodičov, — tu i tohoto v tretom mesiaci zastihla nemoc, ktorá ho priviedla na pokraj hrobu. Otec sa rúhal a preklímal, matka zalamovala rukami, plakala a nahliadla, že život bez Boha je život ozaj smutný. V takomto postavení písala list starej matke — otec medzitým bol zomrel — a prosila ju, aby prišla, a bola jej na pomoci v tej najkrajnejšej biede.

A matka prišla — však matka je vždy ochotná na pomoci byť svojmu dieťaťu — ona prišla na Bielu sobotu večer, a všetko v horšom stave našla, nežli si to jej obrazotvornosť predstavovala.

* * *

Takto, ba mnoho smutnejšie predložila ťažko navštvivená Anežka svoj stav matke, ktorej ruky medzitým vlašila slzami. Medzitým sa úplne zotmelo, v nekúrenej izbietke zostala zima. Choré dieťa počalo kašľať a chrčať.

Matka vstala a vybrala dieťa z kolisky, utierajúc si oči zásterkou.

„Čo mu chýba?“ pýtala sa babka, obzerajúc od zimnice sa červenajúcu tváričku dieťaťa, a rozžala svetlo.

„Myslím, že je to záškrť“, odvetila mladá žena, „bojím sa, že i malý Janko nám zomre, ako umrely prvé dve. Bože môj! Bože môj! nechaj mi moje dieťa, len tento raz buď milostivý!“

Srdce rozrývajúci bol výkrik matky a úžasné bolo vždy silnejšie chrčanie chorého dieťaťa.

„Poradili ste sa už lekára?“ tázala sa babka.

„Áno, tam stojí liek na stoliku, podaj ho sem! Oh Bože! malinké zomre mi na ramenách, a ešte ani pokrstené nenie.“

„Čo, ešte nenie pokrstené? Je to možná vec?“ nariekala stará pani, „trojmesačné a ešte nepokrstené? Milosrdný Bože! Aký to pohanský život? A tie druhé, čo zomrely, tiež neboly krstené?“

„Nie“, znela odpoveď matky, „muž nechcel dopustiť.“

„A ty si to dovolila, ty ničomná matka!“ starenka chcela pokračovať vo výčitkách v svojej spravdivej rozhorčenosti, predsa pohľad na už-už umierajúce dieťa zatvoril jej ústa. Niekoľko okamihov bez rady stála; potom slzavé oči pozdvihla ku nebesám, šla ku stolu a sobrala vodou plnú fľašu a s tymito slovami: „Aspoň tejto biednej dušičke otvoríme brány nebies!“ kľakla k dcére.

„Čo chceš, matko?“ tázala sa dcéra.

„Krstiť chcem, tvoje dieťa chcem pokrstiť!“ odvetila starenka.

Anežka sa divila.

„To predsa len duchovný môže, a niet tu žiadneho. Bože, ani neviem, kde býva. Môj muž sa o to nikdy nestaral. Ani do kostola sme nikdy nešli.“

„Hrozné veci! Avšak kňaz není neomylne potrebný. Každý človek môže platno krstíť, keď duchovný není pri ruke a nebezpečie smrti blízko je. To by si mala vedieť, ty dieťa nešťastia! Běda ti, že pre tvoju vinu dieťky sú z neba vylúčené.“

V tom okamžení vkročil v rúcho delnicke odiaty muž surového zovnajšku. Bol to Pietor Sander, ktorý dnes večer, súc sobota, bol opitý. Po zpatrení neobčajného zjavu ostal stáť.

(Dokončenie nasleduje.)

Návrat. Magdalena Stöcker, 18 ročná protestantka slečna 2. júna navrátila sa do lona cirkve katolíckej v budapeštianskom farskom chráme sv. Jozefa. Vyznanie viery složila do rúk kaplána Josefa Jandú.

Proti sfahovaniu minister hospodárstva Ignác Darányi upravil nariadenie na všetky právomocnosti. Vrechnosti majú „všetkými zákonnými prostriedkami“ prekážať sfahovanie sa ľudu, a agentov, ktorí svádzajú ľud, celou prísnosťou zákona pokutovať.

Zo žien všetko vystane Jeden mäsiar v Hage nasledovný oznam uverejnil v istom časopise: Mladá deva, ktorá by sa chcela naučiť svine zakáľať a roznú liehvu zabíjať na dobré zaopatrenie môže rátať u mäsiara Augustína Sommerlatta. — No keď to i ďalej tak pojde, nezadlho i kovácke remeslo prejde do rúk ženských.

Súbeh. V Stolnobelohrace bude súbeh 4. júla, ktorý žiak by sa chcel klerikom stať, v tenže deň ráno do desiatej nech sa tam hlási.

Ladovec. V biharskej obci Ártánd ukrutný kamelec padal vyše pol hodiny 3. júna. Škoda je ukrutná.

Notár obce. Spišský hl. župan gróf Jozef Csáky energične pokračuje proti tým, ktorých vecí není sú v poriačku. V obci Rusku neporiacok zbadal v písárni notára Kornela Veslera, následkom čoho ho vyzdvihol z úradu a zariadil proti nemu disciplinárne pokračovanie.

Španielsko Nemecku prepustilo za 25 millionov zlatých ostrovy Palao a Mariany.

Boj medzi otcem, synom a vnukami. V ostrihomskej obci Szölgyén rečenej hrozný boj bol. Zámožný gazda Michal Kováč radšej mal svojich vnukov, nežli syna, a práve preto celé svoje ímanie týmto poručil. Následkom tejto veci svada bola medzi otcem-synom, čoho koniec bol taký, že syn pichol otea nožom. Otiec zomieral a nachováral vnukov, aby sa za to vypomstili. Syn mu ešte ani na smrteľnej posteli nedal pokoja a na oči mu vyhadzoval, čo urobil. Vtedy ale prepadly ho jeho vlastné deti, a tak dlho ho bily, zakaiaľ na zem neklesol. Tam zomrel pri posteli svojho otea. Vrahov deti už chytili a do chládku pichli.

Medzi fahaním zuba poriažka trafila asi 40 ročnú Adelu Trenčiner v Budapešti.

Nad vynaleznutím a uvedením takého kávového nápoja. — zvlášte v rodinách — ktorý by dobrý bol a spolu nepotrebnou alebo neškodnou by učinil kávu, už dávno si lámali hlavu svedomiti a ľudskému pokoleniu dobroprajní lekári. Konečne sa podarilo previesť tento úmysel pomocou Kneippovej sladovej kávy Kathreiner, ktorá je už tak všeobecne rozšírená, a úplne zodpovedá cieľu, lebo bárs i dva-tri razy sa jje z nej, neškodí, a predsa má prajné následky kávy. Doposiaľ také veci sa miešaly do kávy, ktoré len z ohľadu barvy mohly sa do povahy brať, z iného ohľadu ale ceny a účinku prajného nemaly. Medzi tymito všetkými prostriedkami jedine Kathreinerova sladová káva Kneip-

pova má túto dobrú, milú chuť. Konečne pomocou tohoto obľúbeného výrobku (vždy len v zatvorených balikoch s menom „Kathreiner,“ nikdy nie v otvorenom baliku) v každej rodine sa veľa zasporí, a tak dvojnásobný ošoh má z neho o svoje zdravie stojace obecenstvo.

Pút' do Lourdu.

Pohnutie : 21. aug. 1899.

Smer cesty :

Budapešť — Kaniža — Marburg — Pragerhof — Villach — Francensfeste — Ala-Verona — Milano — Genua — Marseille — Toulonse — Lourdes — a tou istou cestou nazpät.

Ceny : I. triedy 220 zl.) Úplné
II. triedy 170 zl.) zaopatrenie behom
III. triedy 100 zl.) 8 dní.
III. triedy 88 zl. bez bytu a zaopatrenia.

Termín hlásenia sa :

Pri ľavnej cene : 15. júna 1899.

Pri riadnej cene : 15. júla 1899.

Obširnejšie vysvetlenie podá a programy posielá

Dr. Fraňo Robitsek,

farár vo Velkom Maroši hontianska stolica.

Pút do Lurdu.

Paray le Monial, Einsiedeln a Wiltena.

Povedie : Gedeon Demeter, farár.

Pohnutie : 6. júla 1899.

Návrat : 24. júla. Cesta potrvá 18 dní.

Smer cesty :

Budapešť — Viedeň — Linz — Salzburg — Mnichov, Lindau — Zürich — Genf — Paray le monial — Lyon, Toulouse — Lurd — Toulouse — Cette — Lyon — Genf, Zürich — Einsiedeln — Insbruck — Wiltena — Viedeň — Budapešť.

Ceny : I. triedy 245 zl.) Úplné
II. triedy 185 zl.) zaopatrenie behom
III. triedy 105 zl.) 9 dní.

Hlásiť sa možno do 10. júna u výš spomenutého farára, u ktorého podrobný program dostat (Budapešť, II. Bombatér 10.)

DOPISY.

Zo SKALICE, 10. júna.

Dôstojný Pán Doktor!

Radostnú vec sdeľujem cteným čitateľom. Nová volba má tu byť. Proti zvoleniu Lelkeša za farára sme appellovali, a jako z patričného miesta slyšíme, nová volba bude. No pri tejto volbe zviaza pán dr. Eudevit Okányik, ktorý aj pri predošlej volbe 19 hlasov mal. Pán Lelkes má dobrú faru v Lukáčovciach, nech blažene prekoná tam beh svojho života. Naša fara je i tak so starosťami spojená, mladú silu potrebuje ona. Pán Okányik ale ešte len 30 rokov má, tedy je dosť mladý a schopný k tomu, aby nás celkom do poriadku doniesol. Páni liberáli sa ho boja, aspoň daktori z nich. No ubezpečujeme vás, že i vy budete spokojní s týmto našim rodákom, ktorý sa bude usilovať otcovo všetkých veriacich byť.

Keď tieto radostiplné riadky zatváram, zostávam váš uprimný čiteľ. S. J. od Skalice.

Z KOŠÍC, 8. júna.

Dôstojný Pane!

Známi je cteným čitateľom posvätný náš Sion „Hora Levočská“, ktorá okrem krásneho polozenia svojho, ktorým ju Stvoriteľ obdaril, je poctená krásnym menom „Hora Marianska“, jako málo ktorá iná hora na svete, lebo sa na nej jako na vysokom hrade nachádza milostný trón Matky Božej Marie, ktorý je už od mnohých sto rokov bohatým premenom premnohých zázračných dobrodení, pokladov, zdravia a milosti, ktoré tu tak mnohí čítelia Panny Marie obsiahli. Mnoho tisíc ľudu za šťastných sa pokladá, keď môžu na túto krásnu Horu putovať, spanile krásnu tvár Matky Božej vidieť, a jej svoju detinskú úctu a lásku preukázať. Počet sem putujúcich pútnikov je veľký a buď Bohu chvála s roka na rok vždy väčší. Pútnicky kostolík ale je malý len s jedným oltárom. Len malá čiastka pútnikov dnu sa zmestí a na spanile krásnu tvár Matky Božej patriť môže. Najubezpečnejšie ale je to, že je poval kostolika, len drevená, keď by sa tu oheň stal, dnuká všetko mohlo by zhoreť a náš drahocenný poklad do ohňa by sa mohol dostať.

Je to pre Matku Božiu, ktorá nám na tejto Hore toľké dobrodenie udeľuje, nedôstojne a nezodpovedá svojmu cieľu. Potrebný je tu kostol väčší, jaké kostoly sú na iných pútnických miestach. Buď Bohu chvála, k tomu sú už urobené kroky k vybudovaniu nového kostola s dovolením osv. p. biskupa spišského uvedená je sbierka, ponevác kostolík žiadneho svojho majetku nemá. Zavedenej sbierky mnohí sa už účastnili, ale je to všetko málo. Na takom vysokom vrchu pekný kostol vysťahviť, k tomu treba veľká suma peňazí.

Proto sa obraciame k cteným čitateľom týchto novin a v mene Levočskej zázračnej Matky božskej prosíme o almužnu na chudobný chrám.

Tak dúfame, že žiadny z čitateľov ucho svoje od tejto prosby nielen neodvráti, ale sa za ňu, kde mu bude možno, zaujme. Nech nebude domu, ani obce, z ktorej by almužná udelená nebola, keď sa tak stane, v krátkom čase bude sa skvieť na tejto Hore pekný nový chrám. Je-li povinnosťou dietok rodičom dať slušné bývanie, je aj povinnosťou našou na chrám tento almužnú udeľovať, lebo Maria je našou láskavou Matkou, ktorej sme nesmierne mnoho podľní, a ktorá nám bohato odmení všetko, čo pre česť jej obzvláštne na tomto jej obľúbenom mieste učiníme. Neodoprime jej túto almužnú, aby ani ona nám neodeprela svojej pomoci, na ktorú sme všetci tak veľmi utisnutí.

Tou cestou sa obraciame aj k našim drahým krajanom v Amerike. Mnohí sú medzi nimi, ktorí na túto Mariansku Horu i putovali, a možno ešte putovať budú. A preto bär ich na teraz široká priepať morská od nej oddeľuje, lásku však k tejto predobrej Matke žiadneho z nás oddialiť nemôže. Nielen chrám, ale aj studienka Marianska je v biednom stave a potrebuje opateru. Preto úfame, že aj vy s vašou láskavou almužnou tento svätý cieľ podporovať budete, že sa zaujmete, aby bol zvelebený tento posvätný Sion, tento kráľovský hrad Kráľovnej nebeskej. Maria je tá hviezda morská, ktorá vás po búrlivom mori sprevádzaia a ktorá vám pomáha v ťažkých našich prácach. Ona našu Almužnú bohato odmení. Mená dobrodinecov budú zapísané nielen na fare Levočskej ale i v jej svätom Srdeci.

Milodary na tento kostol prijímajú a uverejňujú 4 katolícké novinky. Čítelia „Krestana“ ich môžu poslať zrovna k rukám veľk. p. farára Levočského Celestina Kompanyik, ktorý všetko aj v „Krestane“ uverejní. V mene viacerých Ján Straka a Ján Štefančík.

ODKAZY REDAKCIE.

Upozorňujeme ctených čitateľov, že ktorí by do konca júna nevyrovnali svoju dlžobu za Krestana, tým sa tento časopis prestane posielat od 1. júla.

S úctou

Vydavateľstvo

S. K. Vy ste není praktický človek, lebo čo je len v uchu, ešte není v bruchu. — Janí. Stane sa vám dľa vôle. Srdečné vďaky. — V. J. v Orave. My sme ešte nepočuli o tej piesni, ktorá sa takto začíná: Orava, Orava, hej není otrova; — Turec a Liptov má veľa kvítkov. — Rofnik K. S. v Č. Vidieť, že ste figliar človek. Nepravý výklad bol všetkému na príčine.

No už je vec v poriadku. Vaše meno na základe redaktorskej statočnosti len v páde tlačovej pravoty by sme mohli zradiť. — **V J vo Vrbovom.** Dobre by bolo obšírnejšiu zprávu poslať o popise. Ináč pán Kobob snád ešte vždy tučnie, jakoby najatý bol. — **Jozef N.** My za to nemôžeme. Skorá smrť je zriedka vítaná. — **H. S. v Malackách.** Za môjho života som raz bol u vás; ani debrecinská kľbása nenie taká dlhá, jako vaša obec. Ta vami tak ostro hanená osoba nenie mi z rodiny, odhliadnuc od Adama a Evy. — **Jožko Lapaj v Trebaticiach.** Vy tak robíte, jako ten chalan, ktorý v lekárni prosil subjekta, aby mu málo dal z tej rebarbory, lebo vraj je to preňho. — **V Nitre S. J.** Netreba nádej ztratiť do tej poslednej chvíle, lebo pod kameňom býva rak. — **J. L. T.** Veľmi slabé byly vaše riadky. — **H. L.** To je istá vec, že najpríjemnejšie by bolo len je-ť, piť, spať, hrať sa a po bruchu sa plieskať, lenže zahálanie, a či lenivosť je jedným z hlavných hriechov. — **V. K.** Slová nedostačia, lež i myšlienky sú potrebné, aby zpráva cenu mala. — **Slečna K. S.** Ženy sa viac tešia závidia priateľky nežli chvále mužských. — **K. L.** Vaša výchovorka je taká obratná, jako výchovorka tej kucharky, ktorej keď sa pýtal sudca, prečo sa vlomila do spíziarne susedovej, povedala, že kuchárska kniha ju k tomu naklonila. **A jako?** — Nuž tak — znela jej odpoveď — v knihe stojí, abych vzala 6 vajec, liter vína, šunky atď.; tedy ja som šla do spíziarne a vzala som tie veci. — **H. S. v Liptove.** Smutiaci orthodox žid je taký, jako kôčka, sedí. — **S. Z. v Tekove.** Tajemnosti sú neraz také, jako pomníky, odhalia sa. — **S. H. v Čachticiach.** No keď vy neviete uhádnuť rozdiel medzi okom a ohňom, poviem vám ja: V oku je aj oheň, aj voda, kdežto v ohni toto posledné chýba. **V Orave R.** Nemúdrujte toľko, lebo jako nôž v ruke dieťaťa, tak je nebezpečná múdra myšlienka v hlave hlupáka. — Také figle si nedovofujete s nami **Hlonovčan,** zle môžete pochodiť, ako jeden figliar, z ktorým sa nasledovná udalosť prihodila. Minister sa ho v chladku pýta, prečo sa ta dostal? — Pre kýchnutie. — **A jako je to možné?** — Nuž prosím, keď som kradol, kýchlo sa mi, a gazda sa zobudil a chytil mňa. — **V Hrachovišti** Nemôžeme. — **Predseda vo Zvolene.** Či vystúpime pri najbližších volbách, to len sám Pán Boh vie, do ktorého služby sme sa chytili.

Rukopisy nedávame nazpät' a listy bez podpisu mena neberieme do povahy.

Vrele prosíme čtených spolupracovateľov a dopisovateľov „KREŠTĀN“-a, aby ráčili dopisy v nedeľu, alebo pondelok poslať, ináč nemôžeme ich uverejniť v najbližšom čísle.

Knižná polica.

Krešťanské devy. Tento výborný sošit soslovenčil a vydal dr. *Jozef Janda* v Budapešti (Maria-Teréziatér

9.). 16 strán s obrázkom. Cena 3 kr. Veľmi vrele odporúčame, 100 výtiskov 2 zl. 50 kr., 200 výtiskov stojí 4 zl. 80 kr.

Priprava ku sv. spovedi a sv. prijímaniu. Toto asi 80 strán obsahujúce dielo, ktoré je spolu i modliacou knižkou, stojí broš. 10 kr.; viazané 15 kr. Soslovenčil ho dr. *Jozef Janda*. Dostať ho u veľk. p. *Lujzy Csery* (Budapešť, VI. Podmaniezky u. 15.). Vrele ho odporúčame.

Výkaz

peňažných pre bobroveckých pohorcov k farskému úradu bobroveckému doposlaných milodarov.

(Pokračovanie.)

Ján Sabó z Bpešti 52 kr.

Po 50 kr. dali: *Ignác Liškó, Amalia Barča, N. N. (Hernád), Jozef Eberhard, Miloš Sabó, A. P. Zátarecký, Juro Angyal, Štefan Kepeš, Valent Sorina, Jozef Rídila, E. Gyöngyösy, Jozef Enders, Maria Studený, Štefan Zaklík, Adam Psoťka, Štefan Psoťka, Pavel Haserik, Ján B., Andrej Anđel.*

Spolu 4399 zl. 33 fr., i 17 mariek = 10 zl. 02 kr., spolu 4409 zl. 35 kr. Prirátajúe k tomu osobitne vykázané milodary z Liptova, zo Spiša a Oravy, spolu všetky milodary do 11. marca zaslané učinia 6628 zl. 12 kr.

Pán Boh zaplať všetkým láskavým dobrodincom za ich obety!

Veľký Bobrovec, dňa 11. marca 1899.

Jozef Krasnec,
farár veľko-bobrovecký.

Cestou *Jozefa Chladek* výnos pre bobroveckých pohorcov v Ružomberku 5. marca vydržiavaného koncertu 100 zl. Dp. *Martin Pazurik* v Stankovanoch a jeho veriaci 16 zl. (K tomu prispeli: dp. *Martin Pazurik* 2 zl. 30 kr. *Anna Reiffers* rod. *Hromada*, *Jozef Hromada* učiteľ, *Ružencova kassa*, *Potravný spolok* po 2 zl. *Mikuláš Reiffers*, *Jozef Šetko* po 1 zl. *Andrej Šetko ml.* 50 kr. *Jozef Palovic* 30 kr. *Jozef Smolar*, *Ondrej Krupa*, *Ondrej Laeko*, *Ján Buliak honvéd*, *Jozef Buliak*, *Ondrej Ficko*, *Maria Lysý*, *Jan Janiga*, *Ján Chomist* po 20 kr. *Anna Malcho-Kvora*, *Ján Škutta*, *Jozef Krátky*, *Ján Urban-Medziar*, *Jan Chillo*, *Jozef Mišik*, *Ján Mahila st.*, *Jozef Štúr*, *Štefan Škutta*, *Ondrej Lysý* po 10 kr. *Ján Chovanec*, *Maria Urban* po 5 kr.) (Pokrač. nasl.)

Budapešťianske obchodné zprávy.

1. **Zbožie.** Pšeniца (žito) banátske 08.75—08.90. Od Tisy 08.85—09.10. — Od Pešti 08.75—08.95. — Zadunajské 08.80—09.—.

Raž 7.05—7.35.

Jačmeň na krmenie 5.80—6.35. — Do pájenice 5.70—6.35. — Na pivo 6.60—7.—.

Oves 5.75—6.10.

Kukurica 4.65—4.70.

2. Múka.

0	1	2	3	4	5	6	7
17.30	16.70	16.—	15.30	14.80	14.—	12.90	10.50
			7½	8			
			3.60	6.00			

Otruby fajnové 3.95, grobovité 3.95.

3. **Strovy.** Veľká biela fizuľa 7.50. — Malá 7.75
Hrach 11.13. — Pšeno 04.75—5.00. Konopné semä
10.50—11.00.

4. **Semä na sejbu.** Červená datelina 45—55 zl.
Staré semä 00—00 zl. — Lucerna 46—52 zl. — Balta-
cim 00.—00.00. — Muhar 6—6.25 zl. Ladník 11.50—.

5. **Hyd a vajca.** Kura 60 kr. — Sliepka 70 kr. —
Kapún 1 zl. — Morka 0.00. — Krmená hus 2.60. —
Kačka 1.20 zl. — Krmená kačka 2.90. — Vajca 7—8
kusov 20 kr., 46—47 kusov 1 zl.

6. **Svine.** Prasce 1 pár 120—180 kilov 54—58 kr.
Staré, 1 pár 320—380 kilov 55—57 kr.

7. **Telce.** Živé 34—36 kr. kilo. Sekané mäso
00—00 kilogram.

Masť a slanina. Sviňská v sudoch 58—69 zl. —
Bielotabulová 60—64 zl. (v troch kusoch). — Udena
slanina 60—67 zl.

9. **Remeň funtový** od 14—18 kl. terey 142—144.

10. **Kraviny vrázkované** 5—6 kilové 170—175.

11. **Tefaciny barnavé** 10—13 kl. 390—420.

Katolícke kníhkupectvo.

Správa kat. umeleckého ústavu Sv.
Gerharda otvorila

obchod katolíckych kníh.

Tento katolícky obchod zamýšľa sú-
stredniť tak uhorské, ako aj cudzozemské
diela katolíckeho spisovateľstva, na sklade
má maďarské, nemecké a slovenské modliace
knížky a iné náboženské diela.

Umelecký ústav Sv. Gerharda má
svoju tlačiareň a vlastné spisovateľstvo (Bu-
dapešť, VIII. Práter u. 44.).

Prosíme pozor dať.

V Maďarorságu veľmi je rozšírené v obchode zavratníctvo a ziskuchtivosť. Od tej doby čo som s kosou „sv. Antona,“ ktorej chyr rozšíril sa po celej krajine, zavratníkom trochu na prsty klopol, všemožnými figľami napodobňujú ju a prevádzajú ľudí, že ich ľahký tovar je kosa „sv. Antona,“ proti tomu osvedčujem sa, že v Maďarorságu nedržim ani jednatela ani podomníka. Opravdivá kosa „sv. Antona“ len u mňa môže sa dostať.

Ctené vidiecke obecnstvo nemôže sa zaobiť bez jedného nástroja, bez kosy. Dobrá kosa je poklad; zlá kosa je taká ostuda, ktorá ani toho nenie hodná, aby sme ju do ruky chytili. Každý to dobre vie, a predsa mnohí slepo veria zriedkavými líškavými výrazmi vychválenými kosámi týmto dopieravým odpredačom. Toto je tá jediná kosa, ktorá doposiaľ nad všetko očakávanie úplne vyhoveľa žiadosť kupovačov.

Kosa „Sv. Antona“

právne zaslúži byť menovaná kosou ľudu, ako ju na mnohých miestach menujú.

Toľkých a takých uznani pôvod je ten, že je ona trváca, ani prítvrdá, ani primáká není a podivuhodne ľahká.

Kosa je tenká, ale hrdlo má mocné, šikuje sa ona do ruky obyčajného kosca; nemusí sa kováčovi poslať, aby jej zohol hrdlo, pokiaľ následkom tohoto obyčaje zmäkne zadná časť kosy.

Veľa gazdov následkom chybného kuvania aj tú najlepšiu kosu pokazia. Pri kose „sv. Antona“ nemôže sa to stať, pokiaľ ona už vo vykuvanom a vyprobovanom stave dostane sa do ruky kosca.

Po jednom kuvaní aj behom viac dní dobre kosí kosa „sv. Antona“ a po jednom brúsení aj na 150 krokov sa dá s ňou dobre kosiť aj tá najtvrdšia brehová tráva.

Za každý kus dobre stojím; nezodpovedajúci premením.

Ceny kosí „Svätého Antona“.

Zdĺžka cmtrov:	70	75	80	85	90	95	100
Cena kusa	zl. 1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 kr.

Amerganský kosový kameň je veľmi zodpovedajúci tomu cieľu. Cena 25 kr., 10 kusov 2 zl. **Strieborná-ocelová babka** s kladivkom v skovadle 85 krajciarov. — **Ocelové kosáky „sv. Antona“** po kuse 35 kr., 10 kusov 3 zl. — Pri objednaní 5 kosí, franko, pri objednaní 10 kusov jedenásty sa pričíni. **Jozef Sohr v Somogy-Szille.**

Kosa len vtedy je opravdivá, jestli na stupni je môj obranný znak, na tabuli ale toto sa dá čítať: **Ocelová kosa sv. Antona Sohra.**

Obrázkový cennoslov zdarma.

Dvojnásobne elektromagnetický križ a či hviezda.

R. B. N. 86968
uzdravuje a roz-
veseľuje, za čo
dobro stojíme, pri
lámke, záduchu,
bezsnivosti, huča-

niu ucha, ischli,
zlom slychu, ner-
vosite, nechuti po
jiedle, boleniu zu-
bov, bladosi, mi-
gréne, klopaniu
srdca, boleniu hlavy, epilepsii, závratu a iným cho-
robám nervov. I 20-ročné choroby byly už takým
spôsobom odstránené. Tým ľuďom, ktorí na influ-
enzu trpia, alebo už vyše 20 rokov sú chorí, od-
porúčame štvor-, alebo šestnásobný elektro-mag-
netický pás R. B. Nr. 86967. Ten chorý človek,
ktorý by týmto prostriedkom aspoň behom 45 dní
nebol uzdravený, nazpät dostane svoje peniaze. Kde
nič nemohlo pomôcť, prosím môj apparát upotrebiť.
Malý apparát stojí 2 zl., ktorý je len pre deti a
pre veľmi slabé ženy. — Veľký apparát 3 zl. Pri
ťažkých chorobách zastaraných aj 20 rokov sa má
upotrebovať.

Štvor- alebo šestnásobne elektromagnetický pás 25 zl.
len pre zastaralé choroby a influenzy. S dobičkou
alebo s vopredným poslaním peňazi rozposiela
hlavná ústredná predávajúca miestnosť pre vlast
a cudzozemsko

ALBERT MÜLLER,
Budapest, V., Kálmán-utca 19 A. sz.

Hl. sklad u G. Garai, Budapešť, Lipót-k. 21/a. N.
Petrovic Bpešť, IV., Viedeňská u. 2. G. Pintér.
Nová Pešť, Istvántér 11. W. Tüma, Resica 448. M.
Friedmann Késmárk a Erančič a Soma v Debrecíne,

Mestská lekáreň k „ČIERNEMU ORLOVI.“

Temešvár, vnútorné mesto, námestie
sv. Juraja.

Založená 1735. Telefón 395.

Adressa telegrammu :

52-1

Mestská lekáreň, Temešvár.

Chýrečný aether proti lámke a lúpaniu

je najvýbornejším prostriedkom proti lámke, lúpaniu a iným rhe-
umatičným chorobám, proti trhaniu, boľasti nervov, pichaniu, bole-
niu zubov atď. Účinok je istý a chytrý, obyčajne po 1-2 natrení.
Nesčíselné vďačovníctvo to dokazujú. Cena fľaše 1 zl., cena fľaše
na prábu 50 kr.

Vodka na prsá a na pľúca: Výtah z kolociera s
vápnom fosforového
kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, do-
posiaľ je neprekabáteným prostriedkom hojacim, ufavujúcim a so-
silňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých pľúcach,
pri pľucovom hurute, pri zachrípaní atď. Veľa vďačovníctvo potvr-
duje istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej fľašky 1 zl.,
fľašky na prábu 50 kr.

Krv čistiacie pilulky temešvárskej mestskej
lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytrá a prajne účinkuje
bez toho, že by prameňom krčiev bola, alebo aj v tej najmenšej
miere nebezpečná bola, a preto tie pilulky odporúčame zvlášte pri
tvrdej stolici, pri žalúdkovom hurute, pri zimnici, keď človek nemá
chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha.
Jedna škatuľka 21 kr., šesť škatuliek 1 zl. 5 kr.

Tieto vyprobované a za výborné uznané
prostriedky dostať jedine v temešvárs-
skej mestskej lekární, a len vtedy sú
opravdivé, sú li obdarené obrannou
známkou a podpisom A preto vä-
rujme sa falšovaných a napodobňo-
vaných falošných vecí.

Posielame s doberkou, alebo predbežným
poslaním summy (i s pričinením 16 krajciarov
na balikovanie a poštové útraty) Objednané vyše 5 zl. franco.

Lekáreň „ku
zlatému držav-
nému jablku“.

J. Pserhofer-a

Viedeň I,
Singerstrasse
Nr. 15.

krv čistiacie pilulky,

predtým „**Všeobecné pilulky**“ zvané,
zaslúžia ostatné meno s plným právom, ponač sú ozaj veľmi
mnoho horoby, proti ktorých tieto pilulky svoj skutočne výborný
účinnok dokázaly.

Od mnoho rokov sú tieto pilulky všeobecne rozšírené a málo
rodín sa najdu, ktoré by malú zásobu tohto výborného domá-
ceho lieku nemaly.

Mnoho lekári odporúčali a odporúčajú tieto pilulky čo domáci
liek, zejmena proti všetkým neduhám, ktoré z planého strávenia
a zapchatosti pochádzajú, ako: *zbúrenie kolovania žli, pečien-
kové neduhy, ochablosť čriev, koliky, nával krvy k mozku,
zlatej žile atď.*

Následkom jejich krvčistiacej vlastnosti výborne účinkujú proti
málokrvnosti a chorobám z tohto povstálým, ako **bládnici**
a nervóznemu **hlavy boleniu** atď. Tieto krvčistiacie pilulky účín-
kujú mimo toho tak ľavno, že ich aj tie najslabšie osoby, ba aj
deti bez obavy užívajú môžu.

Keď sa peniaze vopredok pošlú, stojí bez poplatku 1 obalík 1 zl. 25 kr.,
2 obalíky 2 zl. 30 kr., 3 obalíky 3 zl. 35 kr., 4 obalíky 4 zl. 40 kr., 5 obalíkov
5 zl. 20 kr., 10 obalíkov 9 zl. 20 kr. Menej než jeden obalík sa neposiela.

Prosíme opravdivé :

J. Pserhofer-a krv čistiacie pilulky.

Za pravé len oné pilulky sa majú považovať, ktorýchto návod je s
menovým tahom J. Pserhofera zaopatrený a ktoré na pokrývke
každej škatule ten istý tah mena v červenom písme majú.

J. Pserhofer-a lekáreň, Singerstrasse 15., Viedeň, I.
Sklad pre Budapešť, u p. Jozefa Török lekárnika, Király-u. 17.

Moje srdco také

a tvoje je také?

Cena 4 kr.

Toto utešené dielo vydala

„tlačiareň sv. Gerharda“.

Vrele ho odporúčame
l'udu.

FILIÁLKA
BANKY ,Tatra‘
v Senici.

Prijíma vklady na zúrokovanie.

Najväčšia bezpečnosť! Banka Tatra má svojho kapitálu

1.600.000 korún.

Dáva požičky na zmenky a hypotéky.

Lacný úrok.

Zmieša cudzie peniaze, dolláre, ruble marky a franky

čo najlepšie.

Prijíma splátky do Ameriky,
kto chceš do Ameriky poslať peniaze,

choď do banky Tatry v Senici.

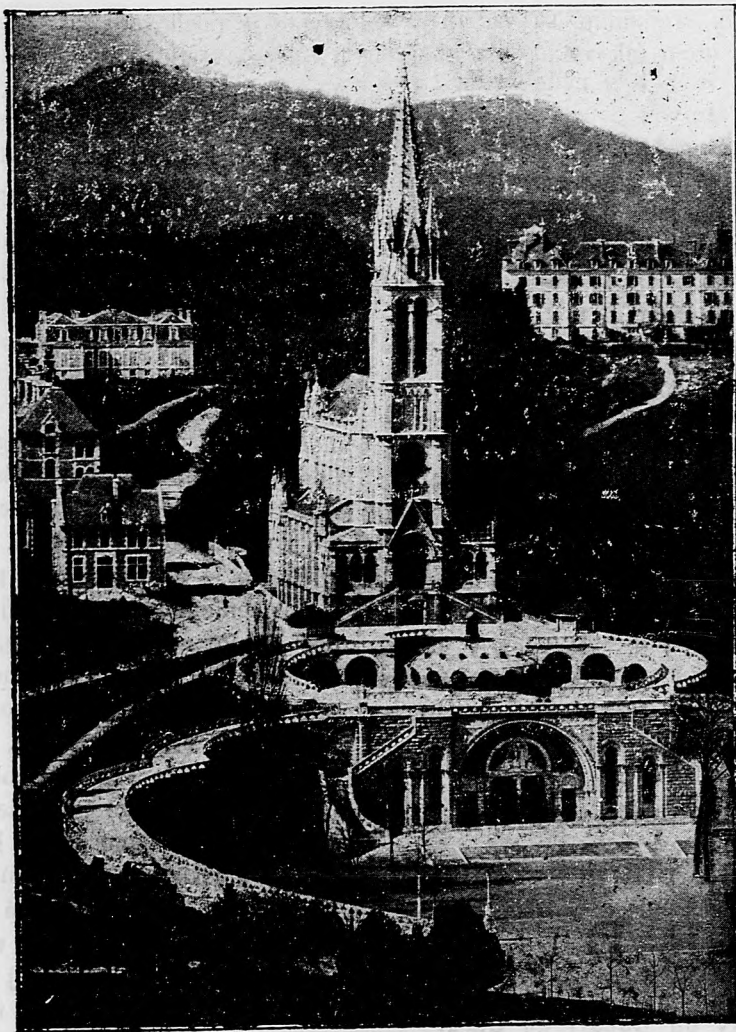
Kupuje a predáva strižky a štátne papiere

Filiálka
Banky ,Tatra‘
v SENICI.

LURD.

V Južnom Francúzsku neďaleko španielskej hranice v údolí Pyrenejskými vrchami obklúčenom na oboch brehoch potoka Gave leží utešené mestečko Lurd, najobľúbenejšie pútnické miesto celého sveta Lurd nenie len malým mestečkom, lež samostatnou krajinou. Je to krajina prebl. Panny Marie, so základom viery, nádeje a lásky a s mravným životom na najvyšší stupeň dokonalosti ťahajúcim.

nádej sa veľmi často uskutoční. Nekonečný rad zázračných vyzdravení učinil Lurd takým prostonárodným a zdvihol náboženskú horlivosť, ktorú ani v Ríme nevidíme. Duchovný život na celom svete nikde sa neskvie tak slávnostne, ako práve na tomto vyvolenom mieste Neпоškvrneného Počatia. Veľké hostince, obecné zahrady, ulice plné sú zbožnými veriacimi, medzi ktorými vidieť Božích služebníkov všetkého druhu, od kardinálov

Celý svet pozná život malej Bernardiny, ktorá založila vážnosť a značnosť Lurdu čo nádherného pútnického mesta. Už od 40 rokov sa hrnú ľudia k tej jaskyni so všetkých strán sveta — tisíce zbožných pútnikov, aby cenou neopísateľných telesných obiet kúpili si občerstvenie duše v tom povetří, ktoré sa nachádza na tomto pútnickom mieste, a aby uzdravenie obsiahli v nemocach, ktoré obratnosť lekárská nenie v stave odstrániť. Kriví, chromí, slepí idú sem s nevyslovnou dôverou k moci a milosrdenstvu Bohorodičky, a ich

po kveštára, od kniežat po biedneho zobračka. — Miestom ducha pozdvihujúcich pobožností je gotická basilika, a kostol sv. Ruženca pod ňou sa nachádzajúci, tak tiež aj námestie pred tými kostolmi. Tu sa prevádzajú tie svetochýrne provody, v ktorých sa neraz aj 50—100 tisíc duší súčasti.

Neopísateľný zjav je to, keď svetlo sviec v rukách bezpočetných pútnikov v jedno more svetla spojené na ružovo zafarbí múry basiliky a jej okolie. Vysoká veža chrámu je malými lampami ozdobená, ktoré v nočnej

tme utešeno predstavujú chrám. Dojati pútnici radostne sa divajú na chrám Panny, ktorý jej vystavila kresťanská povďačnosť; zástup na bielo oblečených detí spieva: Ave Maria! V čom ich hneď nasleduje aj 40—50 tisíc pútnikov; medzi spev sa mieša ľubozvuk zvonov. Ach kto-že by bol v stave také čo zabudnúť. Áno na celý život sa vryje do duše človeka; áno v tejto dobe zabudne človek svoje krehkosť, za hodného sa drží lásky Božej a ochrany Bohorodičky.

A zakiaľ tento veľký zástup veriacich tu v hĺbokej dojatosti slubovaním dobrého života sa usiluje svoju dušu očistiť, zatiaľ divotvorný prameň neprestajne vyleva vodu nemocným pomáhajúcu. — Pútnici vnuknutím preniknutím a spokojným svedomím sa vzdiaľujú z Lurdu a netužia po ničom inom tak veľmi, ako aby sa sem ešte raz mohli dostať. A či toto nedokazujú tu sa hŕnúce státisíce pútnikov, ktorých počet sa každý rok zdvojnásobňuje? Tedy aj to sa dá rozumieť, že z Uhorska mgr. dr. Fraňo Robiček každý rok ta vedie pútnikov. Kresťanskí veriaci! Pripojte sa k tejto pútnickej zástave, aby ste čím dôraznejšie mohli dokázať, že ste vy úprimné diatky Bohorodičky. Dôst. msgr. dr. Fraňo Robiček tak pripravuje tohoročný pút, aby on čím skvelejšie vypadol. Preto sa i pohnutie stane v auguste požatve, aby sa i roľníci mohli súčasť, svoju dušu občerstviť. Aj o to sa postará, aby každý pútnik dostal knihu, v ktorej sa budú obsahovať potrebné modlitby, opis cesty, cestovod a mená tých, ktorí s ním pôjdu. Táto knižka bude pamiatkou lanskeho pútu a s ním spojených udalostí. Konečne osobitný vlak aby bol možný, hlásiť sa treba aspoň do 15. júla, pretože tí, ktorí sa neskorej prihlásia, odpadnú od tejto výhody. — Potrebné by bolo, aby sa i tí, ktorí len v júli poslú peniaze, už teraz hlásili u p. farára dra Fraňa Robičeka, aby sa vedelo, koľko bude pútnikov, a koľko sa má dať tlačíť z tej knižky.

Msgr. dr. Fraňo Robiček, dekan-farár
povedie III. pút na pútnické miesto

L U R D.

Opis pútnickej cesty od Spešti po Lurd.

Prvý deň. 21. augusta 1899.

Pútnici sa sídu pri južnom železničnom nádraží. Preukazné listky a znaky sa rozdájú tým, ktorí ich predbežne nedostali. Potom si dľa poriadku sadnú na vlak. Pohnutie. Modlit sa budú sv. Ruženec za šťastlivé putovanie. Po putovaní 4 hodiny trvajúcom pride sa do Kaniže. Tu sa k nim pripoja pútnici zvlášte zo Šopronskej, Železnej, Zaladskej. Ďalej sa bude cestovať k rakúskej hranici. Pride sa do Marbugha Dravou na dve čiastky rozdeleného utešeného mesta Štajerska. Tu sa začína chýrečná železničná dráha pusterthalská, pri ktorej s oboch strán sa belejú letohrady. Vidiek sa ne-

skôr brežkovitým stane, k hraniciam tirolským ale čarokrásnym. Na južnej čiastke Tirolska už južné byliny vidieť, s talianskymi obyvateľmi mestá, zvláste Bozen, Trient. V Tirolsku kvitne úcta k Bohorodičke, je tam veľa pútnických miest, kat. ľud je hlboko nábožný.

Druhý deň. 22. augusta.

Do Aby sa pride, hraničnej stanice Talianska, kde sa preskúma bagažia a prejde sa z uhorských vozňov do talianskych. O hodinu už v talianskom meste Verone budú pútnici, na dve hodiny od Paduy, kde sa sv. Anton narodil. Pri návrate sa tam môže staviť, kto chce. O dve hodiny si odpočneme v Majlande, v najväčšom a utešenom meste Talianska. Chrám má 101 veží, v krypte je pochovaný sv. Karol Borr. V Majlande deň a noc so všetkým budú zaopatrení pútnici. Pozreť sa môže aj cintorín, chrám sv. Ambroža a veľchrám, nádherna to Majlanda. Priestor pred kostolom je večer osvietený, utešený je pohľad vtedy na chrám.

Tretí deň. 23. augusta.

Sv. omša bude vo veľchráme u hrobu sv. Karo'a. Po ranajkách sa pojde k nádražiu. Preč odcestujeme. Vedľa pavianskeho harkaizského kláštora pojedeme, z ktorého talianska vláda vypratala mnichov. Cez rovinu Lombardsku idie železnica. Utešené vinohrady a ovocné zahrady sú tam. Cez viac tunelov pojedeme. Po ceste 3 hodinnej sa pride k ligúnskym Alpom; do mesta Genuy nepojdeme, lež ho len dotkneme. Aj more už vidieť s bezpočetnými a veľkými loďami. Pri návrate ale i v Genue sa stavíme, deň a noc tam strávime. V Genue je najchýrenejší prístav Talianska; utešené je polohenie toho o mesta, jako by človek v Carihrade bol. Mesto na brehoch leží a ďaleko čahá do mora. Svetochyrný je cintorín toho mesta, v ktorom sú utešené sochy od tých najvýbornejších umelcov. Potom sa vedľa mora (Riviera) pojde, dotknerne mestá: Lavona, San Remo, kde suchotári hľadajú ulavenie, aj v zime je tu teplo, morské povetrie ale podporuje zdravie. — Vo Ventimiglii sme už na hranici francúzskej. Batožie zas sa preskúma, presadnú pútnici na osobitný vlak francúzsky; okolo morské je ešte utešenejšie. Veľa letohradov je tu. Skoro všetky panovnícké domy sú tu zastúpené. Dotkneme aj Cap-Martin, kde sa vrelo milovaná nebohá kráľovna naša tak rada zdržovala, a kde jej nedávno pomník vystavil francúzsky národ. Potom nasledujú: Bean, Lien, Monte Carlo, Monaco, Nizza, najchýrejšie mesto pri mori, kde pri návrate deň sa budú zdržovať pútnici, aby sa vo vlnách morských okúpať mohli. Potom nasleduje Cannes, večité palmy a olivy sú tu s mnohými letohradmi. Utešeno pestované zahrady oklučujú hostince, aj visiach zahrad stokovou vodou obživovaných je tu dosť. Pod brehami cez tunele a vysoké mosty leti vlak, len na krátku chvíľu postojac na stanicach. Pri Tulone k severu idie vlak, odvráti sa od mora, ku ktorému len pri Marseille pride, kam 17 hodin trvá cesta od Majlanda. V Marseille vysadnú pútnici a behom jedneho dňa a

jednej noci celkom zaopatrení budú. Marseille je najväčšie prístavné mesto Francúzska, trocha menšie nežli Budapešť. Lenže je ešte veľkolepejšie sriadené.

Štvrtý deň, 24. augusta.

Ráno v chráme Notre Dame de la Garde bude sv. omša. Sem prichádza z Francúzska ročite 100 tisíc pútnikov. Kostol sa na vršku nachádza, na mieste križa 5 metrová socha Bohorodičky hľadí dolu na mesto. Kostol je vonku z mesta, zkadial je utešený výhľad nielen na mesto, ale aj na more, tak tiež aj na ostrovy, medzi ktorými je aj kastiel If, kde politickí zločínovia bývali uväznení, sú to len samé skaly, ani len jednoho krička tam nenie. Od prístavu leží

kojnosc panuje v srdci. Každý chce prvý vidieť to mesto, ktoré sa tak krásnym stalo od tej doby, čo sa tam Panna Maria zjavila. Bazilika, kalvaria, zázračná jaskyňa, socha sv. Michala, chrám sv. Ružena, potok Gave; to všetko je veľmi utešené. Tu sa zdržujú pútnici. Tu sú provody, tu sa konajú slávnostné modlitby. Ejhľa slabý obraz putovania do Lurdu! Keby nás len čím viac šlo ta!!

Len sa ta, drahí bratia a sestry v Kristu! Panna Maria Lurdská nás čaká, hybajme k nej, aby nás požehnala, vo viere posilnila, v trápení potešila, v nemoci uzdravila, k ďalšiemu boju proti zlému nám chuť, moc a milosť u Boha vyprostredkovala.

tento ostrov len na pol hodiny. Popoludní sa ďalej pôjde. Až po Sunel je vidiek pustý piesočnatý, potom ale utešené vinohrady nasledujú. V Sunele sa rodí také chýrečné víno, jako naša tokajčina. — K večeru sa príde do Cetta. Tu sa presadne na južnú dráhu francúzska. Zdaleka vidieť more, okolo polnoci sú pútnici v Toulonse, ktoré mesto je už len na niekoľko hodín od Lurdu. Tu už tuhšie klope srdco človeka. Ráno už vidieť biele pyrenejské vrchy, u nôh ktorých vidieť Lurd, nezadlho i basiliku vidieť; konečne i sám vlak ta sa dostane.

Piaty den, 25. augusta.

Lurd! sa ozýva medzi pútnikami. Každý je napnutý. Unavenosť zmizne s tvári pútnikov. Úplná spo-

Do Lurdu sa!

Lurd je miestom mimoriadnych milostí a darom tak pre telo, jako i pre dušu. Panna Maria tam už mnohým pomohla; pomôže ona i nám, je-li to našej duši osožné. Lurd taký dojem čini ešte i na toho najchladnejšieho človeka, že ho nikdy nezabudne. A táto do srdca hlboko vrytá pamiatka bude potom štítom v boji proti diablove, pomocou zvláste v úzkostiach ducha.

Komu to dovolia okolnosti, aby predsa nepoužil teraz túto dobrú príležitosť k obžerstveniu duše svojej, ten by s tým len to dokázal, že je hmotár.

Tedy ešte raz voláme: do Lurdu sa!!

Programm.

Smer cesty:

Budapest—Kanizza—Pragerhof—Marburg—Villach—Franzensfeste—
Ala—Verona—Milano—Genua—Marseille—Toulouse—Lourdes
a nazpät.

Ceny:

III. trieda s bydlišťom a bez zaopatrenia . . .	88.— zl.
III. „ „ a so zaopatrením . . .	100.— zl.
II. „ „ „ „ . . .	170.— zl.
I. „ „ „ „ . . .	220.— zl.

Za čo sa dostane:

- 1) slobodné cestovanie z Budapešti do Lurdu a nazpät.
- 2) zaopatrenie v Majlande (ta) } Odpočinutie.
- 3) „ v Marseille (ta) }
- 4) „ v Lourde, 4 dni a ranajky v deň odcestovania.
- 5) „ v Nizze (nazpät) } stanice odpočinku.
- 6) „ v Genue (nazpät) }
- 7) Vozy od stanice do hostinca a nazpät.

Poznámka. Na I. a II. triede cestujúci sa dostanú do hostincov prvej triedy.

Čas hlásenia sa.

Cené obecnstvo prosíme čím skorej prihlásiť sa, aby sme sa za včasu mohli postarať o všetko, čo je v záujme putníkov potrebné. Neskoré prihlásenie ruší poriadok. Prihlásiť sa je možno do 15. júla u megr. dra Fraňa Robička farára vo Veľkom Maroši (hontianska st.) Na prvej triede cestovať chcejúci 50 zl., na II. triede 40 zl., na III. triede cestovať chcejúci 30 zl. musia vopred poslať. Ktorí po čiastkach chcú to splatiť, od tých prijme sa aj tá najmenšia summa. Kto sa do 15. júna prihlási a patričnú summu pošle, lacnejšie bude cestovať, lebo podujateľovi zasporí s tým výdavky. Poslenia ráta sa môže zaplatiť pri prevzatí karty.

Batožie.

Každčeto upozorňujeme, aby jeho batožie čím menšie bolo, pretože v cudzozemských vágónoch nemie práč toľko miesta jako, u nás.

Pri cestovaní do Lurdu spolu musíme ísť, kdežto pri **návrate** od Ventmiglie (francúzsko-talianska hranica) hockto sa môže odtrhnúť od spoločnosti a dľa vôle môže sa baviť na staniach cesty behom platnosti karty 20 dni. Cestujúci na prvej a druhej triedy na celej čiare môžu použiť rychliky, na triede cestujúce len od Aly.

Platnosť karty.

Karta je platná 40 dni, od 21. aug. do 9. septembra.

Cudzozemske peniaze.

Jestli by sa ktorý pútnik nezaopatril dostatočne cudzozemskými peniazmi; tak pri odcestovaní, jako i v ceste z vďačnosti vyhovie tejto potrebe raditeľ pútu.

Zreteľný cestovod

dostanú et. pútnici pred pohnutím sa, z ktorého sa dozvedia poriadok vlakov, čas sotrvavania na staniach odpočinku, meno hostincov a o všetkých vážnych záležitostach budú pútnici poučení.

Pobožnosti.

Poriadok pobožnosti v ceste bude obširne sdelený pútnikom. Konečne prosíme citeľov Lurdskej Panny, aby tento programm rozšírovali medzi svojimi známymi.

Vo Veľkom Maroši (hontianska st.) v marci 1899.

Dr. Fraňo Robiček,
farár.